

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.

Zespół (fond) 4.

Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

606. Księstwo Siewierskie – Wiadomości drukowane i pisane.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

606

o Xigstwie
Siewierskiem
Wiadomosci
Drukowane i rękopisniema.

ЛВІВСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В. СТЕФАНИКА НАН УКРАЇНИ

ВІДДІЛ РУКОПИСІВ

ФОНД

4 (Бав.)

ОПИС

1

ОД. ЗБ.

606

No. 606.

III. F. 15.

1
KSIĘSTWO

SIEWIERSKIE.

- 2
1. Wiadomości o Xięstwie
siewierskiem.
 2. Objawienie pisma pod
tytułem: Wiadomości
o Xięstwie siewierskiem.
 3. Zarys praw, wolności,
Xięstwa siewierskiego &c.

Tętu drukowane druku: Wiadomości o Xię-
stwie siewierskiem, in 4te stronie 54 opisan re-
fektu, którego autorom jest X^o Piotr Ole-
chowski Kani Kraly.

WIADOMOSC

XIĘSTWIE SIEWIERSKIM

GDY Kommissya do Xięstwa Siewierskiego Prawem Seymu teraznieyszego sub tit: — *Duchowieństwo Obojga Obrządkow* — Do roztrząszenia Rodowitości Szlacheństwa, i Dyplomatow Szlachty, *ieden skład politycznego ciała Rzplitey czynić, iednemu Rządowi i rownym podatkom podlegać mających, oraz iednemi dobrodzieystwiy Prawa zaszczycać się winnych*, wyznaczona; iuż jest uskuteczniona; która te dowody Szlacheństwa i Dyplomata roztrząsnęła, i Dzieło swoje z przyłączonemi Legitymacyami Nayiasnieyszym Seymującym STANOM pod Laskę Seymową złożyła, a ta materya do Formy Rządu jest odłożona. Zostaie przeto przypomnieć Nayiasnieyszym STANOM ukończenie iak nayprędzsz, tey Inkorporacyi z powodow następujących:

a.) Zeby Podatki z Dobr Duchownych dwudziestego, z Dobr Szlacheckich dziesiątego grosza, Dymowego, Czopowego, Papieru sęplowanego, Złypki Zboż, Podatku Skurowego, dawanie Rekrutow, i tam daley, tym prędzey na Skarb Rzpltey wybierane były.

b.) Ze Deputacya do Koekwacyi z Dymow i Tranzakcyi Podatku dziesiątego grosza wyznaczona, doskonale nie ukończy swego Dzieła, nie mając sobie nadesłanych Taryf Dymow z Xięstwa i Tranzakcyi z Grodu Siewierskiego; albo przynajmniey po ukończeniu Inkorporacyi Xięstwa, drugi raz tym zatrudniaćby się musiała.

c.) Ze Obywatele Xięstwa Siewierskiego, mają zatamowaną sprawiedliwość Sądową, bo dla determinowaney Prawem, a niedokończoney Inkorporacyi, Trybunał i Grod iuż przeszło dwa Roki nie sądzi się.

A

Szkodu

—————

Szkoduie zatym Rzplia, szkoduia i Obywatele Xięstwa tego, na przewloce.

Proiekt do Formy Rządu wzięty do decyzji od Praw Kardynalnych, i od Punktu szóstego — *Co do Religii Pannuiącey* — ieść rozpoczęty; poprzednie pięć Punktow — *Co do Składu Ciąła Rzpltey, i iey Naywyższej Lenney Zwierzchności* — są pominione, i ieścze nie tchnięte.

Gdy więc te pierwsze pięć Punktow, z Praw Kardynalnych do decyzji wzięte będą, gdzie się mówi o *Prowincyach Koronnych, i W. X. Litt: o Składzie Ciąła Rzpltey. de Juribus Feudi, o Xięstwie Kurlandzkim i Semigalskim, o Powiecie Piltyńskim, o podzieleniu Prowincyi, o równey liczbie Woiewództw, w każdej Prowincyi, i o równey liczbie w Woiewództwach Powiatow.* Tam i materya Inkorporacyi Xięstwa Siewierskiego naystosownieyszą do zadczydowania bydz się okazuje.

WIADOMOSC DRUGA.

O Szlachcie Xięstwa Siewierskiego.

Dał się słyszoć zarzut. imo. Ze IO. Xiąże Jmć Administrator nie miał mocy dawania Dyplomatow na Szlachectwo, będąc tylko Administratorem Biskupstwa. zdo. Ze wielką liczbę ludzi nie zasłużonych, w Kraiu nieznanym, z naypodlejszego stanu, i złego charakteru indygenował i Nobilitował, i z tego to podobno powodu w Instrukcyi Przeświętnego Woiewództwa Krakowskiego, w Punkcie 16, ieść zalecone dopomnienie się JJWW. Postom — *aby tylko Szlachta dawna z Przodkow swoich Posfesyje tam mająca do prerogatyw Obywateli Koronnych przypuszczona była, Szlachta zaś od kilku Lat za Administracyi Biskupstwa kreowana, i Posfesyi żadnych nie mająca, aby od Prerogatyw Szlachectwa Koronnego wyłączoną została, albo iżby do opłaty podług terażniejszego Prawa zobowiązanemi byli, Salvo skartabellatu.* — Dla objaśnienia więc tego zarzutu istotney prawdzie przeciwnego, luboby dosyć było na odwołaniu się do Dzieła Kommissyi Siewierskiej Nayjaśnieyszym STANOM u Łaski Seymowey złożonego, iednakowóz dla widoczniejszego istney prawdy odkrycia, na te i tym podobne zarzuty, następująca czyni się odpowiedź:

Ad 1mum. Ze JO. Xiążę Jmć Administrator cum plena Jurisdictione Biskupstwa Krakowskiego, miał tę moc i udzielność! dowodzi się Dokumentem autentycznym w Dziele Kommissyi Siewierskiej umieszczonym. iż Kardynał Xiążę Jerzy Rądzwiłł iako Administrator Biskupstwa Krakowskiego dał Dyploma Indygenatu w Xięstwie Siewierskim, Fryderykowi Pačkowski, w Ziemstwie Siewierskim, Roku 1595. oblatowane. Oprócz tego, Piśmo przed Lat trzema wyższe z Dokumentow Oryginalnych, w Aktach Kapituły Krakowskiej znajdujących się zebrane, pod tytułem — *Wiadomość o Xięstwie Siewierskim* — Folio 31. i 38. dowodzi, że ZYGMUNT III. KRÓL Polski z strony Korony, i tenże sam Xże Kardynał Rądzwiłł, Administrator Biskupstwa Krakowskiego, i Xięstwa Siewierskiego z strony Xięstwa Roku 1599. *Item* Folio 31. i 32. KRÓL WŁADYSŁAW IV. i Jan Albrycht Kardynał, takż Administrator w Roku 1633. *Item* Folio 34. Najjaśniejszy STANISŁAW AUGUST Szczęśliwie Panujący, i JO. Xiążę Jmć Administrator w Roku 1785. Kommissye do Rozgraniczenia między Koroną, a Xięstwem wyznaczali, które Rozgraniczenia swoy skutek wzięły, o czym prócz wyższego Piśma, świadczą Metryki Koronne, są także napełnione Akta Grodu Siewierskiego, Kommissyami Granicznymi, Dobra Stołowe Xiążęce od Szlacheckich, i Szlacheckie od Duchownych za Reškryptami Xcia Jmci Administratora od dzielającymi, i ukończonemi. W czymże więc mogła się różnić Władza Administratoraska przez dwa wieki poprzedzająca, od ostateczney Administratorskiej Władzy więcej znaczącej co do wyznaczenia Kommissyi Granicznych między Koroną, i Xięstwem skuteczniejszych, niż do dania Dyplomu Osobom zasłużonym? A wzruszając iedno, trzebaby od dwóch wiekow wzruszyć wszystko, i za nieważne poczytać, zniszczyć te wszystkie Graniczne dwóch-wieczne Kommissye Administratorskie, które Rzplta tak wyznaczaniem z strony swoiey Kommissarzy, iako i przyjęciem onych do Metryki Koronney za ważne i legalne uznała.

Ad 2dum. Ze JO. Xiążę Jmć Administrator bardzo małą liczbę Osob Kleynotem Szlachectwa w Xięstwie Siewierskim zaszczycił, i to Osob nie tylko w Xięstwie, ale i w Rzpltey dobrze zasłużonych, i w Kraiu znanych, udowodnia się Rekwizycyą z Grodu Siewierskiego autentycznie wyjętą, a w Dziele Kommissyi Siewierskiej umieszczoną, że od dnia 1. Marca Roku 1782. to jest: od czasu Administra-

cyci, do dnia 8. 8bris 1789. Roku, jest Dyplomatow na Szlachectwo dwanaście tylko oblatowanych, Ołobom z cnoty, talentow i zasług w Kraiach Rzpltey dobrze znanym nadanych które się tu w porządku Oblat swych, podług teyże Urzędowney Rekwizycyi specyfikują.

Pierwsze Dyploma A. 1784. Fra 5ta ae Festum Sæ Margarethæ Oblatowane, Jozefowi Habowskiemu, który od Lat przeszło 30. w Grodzie i Ziemstwie Krakowskim bez najmnieyszey noty poczciwie i wiernie wyślugał się, Synow Obywatelskich w Palestrze edukował, i wielu z nich w różnych Kraiowych Magistraturach i Urzędach są użytecznymi i dobremi Obywatelami, który Urzędy Subdelegata Krakow: Pifarza Woiewodzego Krakow: Pifarza Sadow Rektorskich w Akademii Krakowskiej, Kommissarza J. K. Mci dobrego Porządku Miasta Krakowa, tudzież w Mogile, w Starostwie Oycowskim i indziej, Kommissarza Granicznego w Xięstwie Siewierskim przez Lat cztery, a teraz Urząd Pifarza Grodzkiego Siewierskiego przez Lat blisko pięć bez nagannie sprawował i sprawuje, który przez znościomość Prawa Galicyjskiego wielu Obywatelom Kraiowym jest użyteczny, i który w tymże Xięstwie ma Possessyą Dziedziczną.

Drugie Dyploma A. 1786. Fra 5ta ipso die Exaltationis Sæ Crucis Oblatowane Stanisławowi Olearskiemu, pierwsze Nobilitatis Diploma Oycu jego Kazimierzowi Olearskiemu przez Kardynała Lipskiego dane, co do wykonania Przyśięgi na wierność objaśniające i suppletujące, który z Oycy swego od Lat kilkudziesiąt a z siebie od Lat przeszło 40. w Palestrze Grodzkiej i Ziemskiej Krakowskiej, rownie bez najmnieyszey noty wiernie wyśluzony, Synom Obywatelskim otworzył drogę do cnoty i zdatności w różnych Magistraturach Kraiowych będącym, i też Magistratury zdobiącym, który rownie różne Urzędy, to Subdelegata Grodu Krakowskiego, to Pifarza Trybunału Siewierskiego, to Kommissarza J. K. Mci dobrego Porządku Miasta Krakowa, i po innych mieyscach, to Kommissarza Granicznego przez Lat cztery w Xięstwie Siewierskim, to nakoniec Starosty i Sędziego Grodzkiego Siewierskiego od Lat blisko pięciu wiernie i dokładnie bez najmnieyszey noty sprawował i sprawuje, i w tymże Xięstwie Oyciec jego miał Possessyą Dziedziczną, a on ma zastawną.

Trze-

5

—————

Trzecie Dyploma A. 1787. *Fra 5ta post Dominicam Cantate* Oblatowane Augustynowi Jankowskiemu tamże Possessyonatowi, i którego Syn ma za Żonę Corkę Possessyonata i Urzędnika tamtejszego Kazimierza Załassowskiego Skarbnika Xięstwa.

Czwarte Dyploma A. 1787- *Fra 3tia post Festum Divisionis SS. Apostolorum* Oblatowane Filipowi Karofemu Kapitanowi Wojsk Koronnych, nie tylko w Wojsku, ale i w wyszukiwaniu Soli i innych Mineratów Kraiowych zasłużonemu, i tamże w Xięstwie osiadłemu.

Piąte Dyploma A. 1787. *Fra 2da post Festum SS. Innocentium Martyrum* Oblatowane, Stanisławowi Słodkowskiemu od Lat kilkunastu w Palestrze Krakowskiej wysłużonemu, a teraz Urząd Snbdelegata, Regenta, i Susceptanta Grodzkiego Siewierskiego od Lat pięciu przykładnie sprawującemu, i w tymże Xięstwie Possessją Dziedziczną mającemu.

Szoste Dyploma A. 1789. *Sabbō in crastino Festi Sæ Dorotheæ* Oblatowane, Gabryelowi Bodurkiewiczowi Synowcowi Weterana w Akademii Krakowskiej wypracowanego Kazimierza Bodurkiewicza Kanonika Katedralnego Krakowskiego, tamże Possessyonatowi dla zasług Stryiowskiich i jego zdatości dane.

Siodme Dyploma A. 1789. *Fra 2da post Dominicam Ramispalmarum* Oblatowane, Tomaszowi i Felixowi Borakowskiim Braci, w Magistraturach Kraiowych Warszawskich Urząd przykładowych Patronow sprawującym, i z dobrego Charakteru swego dobrze znanym.

Osme Dyploma A. 1789. *Fra 4ta post Dominicam Jubilate* Oblatowane, Grzegorzowi Zacharyaszowiczowi Kanonikowi Katedralnemu Gnieźnieńskiemu.

Dziewiąte Dyploma A. 1789. *Sabbō post Dominicam Jubilate* Oblatowane, Franciszkowi i Piotrowi Rakietym Braci w Magistraturach Kraiowych Warszawskich z Cnot, Charakteru, i zdatości dobrze znanym, i Publiczności wysługującym się Patronom, tamże w Xięstwie Possessyonatom, których Oyciec w Wojsku Rzpltey w Randze Porucznika zostawał.

Dziewiąte Dyploma A. 1789. Fra 3tia post Dominicam Rogationum Oblatowane, Janowi Ernestowi Baronowi de Schefler aktualnemu Konfyliarzowi J. K. Mci, w wielu Akademiach Zagranicznych Towarzyszowi, z Literatury dobrze znanemu i w Kraiu użytecznemu-

Jedenaste Dyploma A. 1789. Fra 5ta. post Dominicam Exaudi Oblatowane, Kasprowi Męciszewskiemu Sekretarzowi J. K. Mci, Subdelegatowi Grodzkiemu Siewierskiemu, z nauki, Prawa, i talentów zaleconemu, i na Urzędach przykładownie w Publiczności wysługuiącemu się, oraz w tymże Xięstwie osiadłemu.

Dwunaste Dyploma A. 1789. Fra 3tia. in crastino Festi Sæ Margarethæ Oblatowane, Stanisławowi Minockiemu Kanonikowi Katedralnemu Krakowskiemu, od Lat wielu wyśłużonemu w Katedrach Emerytowi Akademikowi Krakowskiemu, i Bratu Jego Dominikowi, tamże w Xięstwie Possessyonatom, są nadane.

Na poparcie tey istotney i rzeczywistej prawdy, Ci wszyscy w Dyplomatach wyżej wyrażeni odwołują się do Legitymacyi swoich w Dziele Kommissyi Xięstwa Siewierskiego pod Laską Seymową będącym, umieszczonych. Odwołują się do świadectwa teyże samej Kommissyi. Odwołują się naostatek do samych Seymujących Najjaśniejszych STANOW, którym po widkzhey części Cnota, zdatność, i zasługi ich są znane, z tą nayspokorniejszą Prozbą:

Aby podług obmowy już nastąpionego Prawa, *iedno Polityczne Ciało Rzpltey* składać pod *iednym Rządem* zostawać, i do *równych Podatków* należet mający, *równemi* też *Dobrodzieystwy Prawa* zaszczyconemi byđz winni, wszyscy bez różnicy, i bez opłaty Stępla, porównanemi zostali.

WIADOMOSC

o

XIĘSTWIE SIEWIERSKIM

y

© SZLACHCIE TEGOZ XIĘSTWA

Objasnienie
poprzedniego
pisma.

Wpisał

Stan N

OBIASNIENIE PISMA

POD TYTUŁEM

W L A D O M O S C

o

XIESTWIE SIEWIERSKIM.

Roku 1791.

OBIASNIENIE PISMA

*Num omnes Apostoli? num omnes doctores?
num omnes potestates?*

Potrzeba ukończenia iak najprędzszego dzieła Kkmmisyyi Delegacyiney od Rzeczypospolitey do Xięstwa Siewierskiego w części, lecz nie w ogole, jest rzeczą naypotrzebnieyszą z przyczyn właściwych, które autor pisma *Wiadomość o Xięstwie Siewierskim* zawarł w punktach kilku pod

artykułem pierwszym: to jest: iż Rzeczpospolita Skarb swoy powiększy, iż ludzi na Rekrut przybędzie, i że Obywatelóm zatamowana powroci się sprawiedliwość, ia zaś ieszcze dokładam, iż roiona pretensya Szląska iako o awuls Kraiu swoiego umarzy się. (*) Lecz co do Artykułów wiadomości drugiey, to w tey mierze należy Pu-

(*) Zmarły Król Pruski tytułu Xiążęcia Siewierskiego wzbraniał się Biskupowi ostatniemu przyznać, wczasie gdy się Kommissarze Obydwóch Kraiów dla załatwienia sporów granicznych między tym Xięstwem, a Szląskiem ziechali. Allegowano z strony Szląska, iż alienacya Xięstwa Siewierskiego od ciała Prowincyi Szląskiej nastąpiła nieprawnie, bo iey nie mógł w owczas Wacław Xiąże Ciefzyński zbywający udzielnosc swego Siewierzaczynie bez przystania na to Zwierzchnika, Xiążęcia Panującego w pryncypalney iego Ziemi Wroclawskiej. Lubo mógłby kto rzeknąć, że sam Szląsk miał Zwierzchnika w Polsce, czyli Monarchii

bliczność wyprowadzić z uprzedzonego
mniemania.

Nayprzod czyniąc jobie zarzut mówi
w tey ofnowie Autor: że JO. Xię Jmć
Adminiſtrator miał moc dawania Dyploma-
tow na Szlacheſtwo Siewierskie, a Inſtru-
kcyą Woiewództwa Krakowskiego nieſuſznie
temu przefzkadza, a to dla tego: że Radziwił za
czaſów adminiſtracyi ſwoiey w Roku 1595
dał Dyploma nobilitacyi nieiakiemu Fryde-
rykowi Paczkowi. I to ieſt cały argument.

Odpowiadam. Xię Jmć ieżeli był
Adminiſtorem chorego Biſkupa rządów,
ale nie udzielnym Rządcą. Osoba i Imie
panowało Sołtyka, a Adminiſtrator był do

chii dzielniczey Krakowskiey, ale ztego Pra-
wa iuż ſię był Kazimierz W. wyzuł na
rzecz Królów Czeſkich: o czem w Hiſtoryi
dóczyta ſię Naruſzewicza.

czasu Wyręczycielem Jego. Bo gdyby Sołtyk był ozdrowiał, toby się nie, zawoźnie Administrator musiał chcąc nie chcąc usunąć.

Powtore, że Sołtyk w Xięstwie Siewierskim panował, a Administrator Jego wyręczał tylko, to się i ztąd dowodzi, iż wszelkie szły na Biskupa intraty, a Administrator pensją z Skarbu Jego roczną kilkudziesiąt tysięcy był kontentowany.

Po trzecie: Ten tylko prawym mógł by być Xiążęciem, kogo Król mianował by Biskupem; bo Oleśnicki Xięstwo zakupił na rzecz Biskupów, ale nie Administratorów. Jasna tedy rzecz że Biskup jest sam właściciel swojego Dostoieństwa, a Administrator jest Administrator. Więc *quod licet Jovi non licet bovi*; po Polsku zaś mówiąc, co Pan udzielnny a Prawy mógł dokazywać, tego Mercenarius nie mógł się poważać.

Porownywa ieszcze Autor Administracyą Radziwiła, i Jana Albrychta Kardynałów, z Administracyą ostatnią, ale między tymi Administracyami zachodzi nieskończona różnica. Tamtych Administracya zawierała istotny Rząd, bo Biskupia wakowała Stolica. Radziwił, i Jan Albrycht byli udzielniemi Panami, bo Rząd naywyższy dozwolił wakować Stolicy Biskupiey, ażeby Administrator cieszył się udzielnoscią: lecz w ostatnim przypadku Biskup, i Xiążę Pan żył, Administrator na mocy tylko zagranicznie wyiednaney sobie Bulli zarządzał. Więc pozwolmy (nad czym się mocno i w tey mierze zastanowićby należało) ieżeli *quo ad spiritualia* na mocy teyże Bulli mógł się wrząd Dyecezyi Administrator tym czasowie mieścić, ale nigdy *quo ad secularia*. Biskup Krakowski miał niegdyś w osobie swojej trzy osobne rangi; to iest Biskupa, Senatora Polskiego, i Xiążęcia udzielnego, czyli mówiąc stylem enigmatycznym,

był jednym w trzech postaciach Człowiekiem. Jeżeli nadużyciem starym Biskupi w Rzymie wyiednywali sobie Sakrę, ale nigdy też Sakra nierozciągała się aż do udziału udzielności świeckiej, więc na fundamencie tylko Bulli służącej sobie, Xiążę Administrator udzielał otaczającym się osobom *gratiam, gratis datam*. Ale jeżeli wolno mu było na mocy sobie służącego duchownie pozwolenia, duchowieństwa swojego przepasywać biodra, ale nie passować Rycerze, jeżeli przystało nożycą wycinać ciemie, ale nie miecza imać się rękoiści.

Warunek nawet kupna Oleśnickiego rozciąga się tak na Biskupa, jako i Kapitułę Krakowską, tedy *sede vacante* udzielność przechodzi do współdziedziczki. Gdy Administrator deklarował się Xiążęciami Siewierskim, nieprzyzwoicie podług mego rozumienia tym się mianował tytułem, jeżeli wyraźne na to nie zaśzłoby Rzeczypospolitey ze-

zwolenie. Bo gdy za życia Biskupa lubo chorego, ale mogącego ozdrowieć, nikt nie mógłby przywłaszczać tytułu Biskupa, również rozumieć należy i o Dostoyności Xiążęcia Siewierskiego.

Ten więc niezawodnie był Xiążę, kto był i Biskup, a gdyśmy niesłyszeli o odmianie Biskupa, toć i własność dostoyności Xiążęcey została przy głowie żyjącey, a nie przy Administratorze Jego. Jeżeli mi kto rzecze, iż Xiążę był *civiliter mortuus*, to ia się go zapytam, za cóż i Biskupa *civiliter* nie pochowano.

Władza Administratora, za życia Panującego, może się tylko rościagać do okoliczności wymagających koniecznego zarządzenia, ale nie do Praw które cechują udzielność Panującego. I tak komu intraty służą, temu i Tytuły należą, a czyie Tytuły, tego i własność udzielności. Charekter zaś

Dostoieństwa udzielnego, naywięcey się wydaie w udziale łaski takowey, ktora stan przedstawia Osoby. Tę tedy mają naypryncypalnieyszą nobilitacie własność, któremi Naród, albo sam panujący reprezentant iego rozrządza. Tego zaś piętna osoba Administratora nie ma, bo samo nazwisko urzędu, jest w sprzeczce z władzą udzielnosci naywyższej.

Mówi daley tenże Autor, w czymże wieg mogła się różnić władza Administratorzka przez dwa wieki poprzedzające, od ostatczney Administratorzkiej władzy, więcey znaczącey co do wyznaczenia Kommissyi granicznych między Koroną i Xięstwem uskuteczionych, niż do dania Dyplomatu osobom zasłużonym. A wzruszając iedno, trzebaby od dwoch wiekow wzruszyć wszystko, i za nieważne poczytać, zniszczyć te wszystkie graniczne od dwoch wiekow Kommissie Administratorzkie. Co do różnicy władzy to się już tłumaczyłem wyżej, i teraz wkrótkości słow rekapi-

tuluie, że poprzedzające Administracie nie miały żyjących Xiążąt Panom, i nadto Rządowi podobalo się dozwolić (mimo Prawo zapadle, ażebygodność Primasówlka nie chodziła w motyi z Biskupstwem Krakowskim) ażeby *vacante sede* Administrator cieszył się użytkami tego Biskupstwa, gdy w ostatnim razie okoliczności wcale nieodpowiadały dawnieyszym pozorom nadużycia samego Prawa. Co zaś do Kommissyi granicznych między Koroną a Xięstwem Siewierskim, (te za Administracyi poprzednich odbywane nie były, odbywała się Kommissia między Xięstwem a Koroną, w roku 1599. ale to z mocy Reskryptu Prawey udzielnosci,

Inne wcale rozumienie mieć się powinno o Reskryptach na Kommissie, od Dyplomatow na Szlachectwo. Expedycya Reskryptow iako to jest rzecz, regulująca się do spokojności wewnętrzney, i dla zabezpieczenia każdego własności, tak w tym

przypadku wszelki Rząd nietylko może, ale i powinien się wdać w okoliczność, zapobiegając wyniknąć mogącym nieprzyzwoitościom: i to jest własność tycząca się więcej Rządu, niż udzielności, ale Dyploma Nobilitacyi, ale uzacnienie Osoby, czyli raczej przeistoczenie jego Stanu, jest tylko własność służąca udzielności samey.

Wzmianka w tymże piśmie o Komisji w Roku 1785. za Reskryptem Administratorskim expediowanej, ponieważ też Komisją stosownie do woli swojej Xiąże Administrator expediował, dla tego też skutki iey następne nie mogły iak tylko iednych pokrzywdzić, żeby się dogodziło woli żądającego: Reskrypta na też Komisją tak były urządzone, iż nayprzod istotny punkt Aryngi Reskryptow Królewskich *in pari numero Commissariis designandis* wyrzucono, a stosownie do owego uchylecia, naznaczono z strony Korony Kommissarzy siedmiu, a z strony Xięstwa dziewięciu. Lecz nie dość na tym trzeba było na wszelki przypadek

zapobiegając defektowi reskryptow, nowe umowić lakarstwo, bo nawet wieś Gołuchowice stołowa dobr Xiążących, granicząca z Koroną, nie była wytknięta w Reskryptach, bez ktorey wymienienia, nie można było nie rozpocząć; zaradzając tedy mogącemu wyniknąć prawnemu (sprzeciwieniu się, wydano powtorny w tymże roku, ledwie nie w tem samym miesiącu Reskrypt Królewski, dający moc Kommissarzom Xięstwa rozsądzenia finalnie zachodzące Kontrowersye między dobrami Xięstwa Siewierskiego, a Koronnemi w granicy Woiewodztwa Krakowskiego. Takowy krok któż nie uzna za arbitralny, a Arbitralność do czegoż dąży, do postawienia na swoim, a kto postawił na swoim, nie mógł inaczej iak tylko pokrzywdzić tego, co nie był w stanie oprzeć się temu. Ocoż cała wiadomość! iak toczyła się Kommissia citowana przez Autora, iakich krzywd szladow nie zostawiły Kommissie poprzednicze. Pokrzywdzeni przeto uczynili oświadczenie swego u-

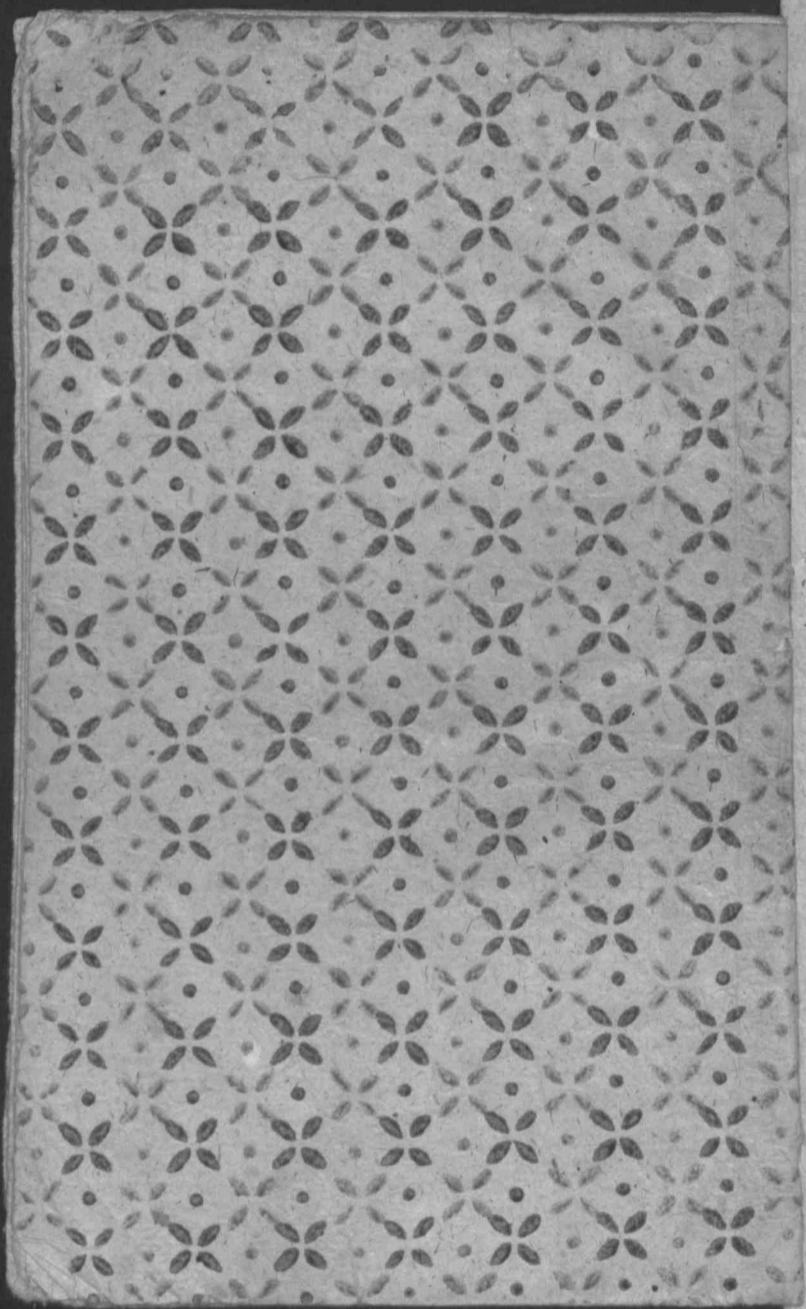
szkodzenia, i zeszuplenia granicy Woiewo-
dztwa Krakowskiego, nie tylko przed akta-
mi Grodu swiego, ale i wobec Kommiss-
syi ostatniey, delegowaney od Stanow Rze-
czypospolitey, ścieląc sobie drogę przelo-
żyć to wczasie przyzwoitym Stanom Rze-
czypospolitey

Mowi jeszcze Autor iż Xiążę Imci Ad-
ministrator bardzo małą liczbę Osob Kleyno-
tem Szlachectwa w Xięstwie Siewierskim za-
szczył, i to Osob nie tylko w Xięstwie ale
w Rzeczypospolitey dobrze zasłużonych. Co
do liczby to zdaie się bydź dosć duża, kie-
dy Radziwił w traktacie dłuższej nierownia-
i prawney Administracyi swoiey, nie zaszczy-
cił tylko jedną osobę. Lecz mnieysza o liczbę
gdyż tu wprzód rozeznac należy prawność za-
szczywania mocy. Co zaś do Osob, oddać im na-
leży sprawiedliwość, osobliwie tym którzy
prawdziwie się zasłużyli więcey Kraiowi, i
Administratorowi, więcey publiczności i

przywacie. Zyczył bym tedy tym wszystkim
 zacnym Obywatelom wyosobnić godność
 zasług Obywatelskich, od przedpokoiowych.
 Słusznie tedy punkt 16. instrukcyi Woiewo-
 dzstwa Krakowskiego objął te materia, do
 przelozenia prześwietnym Rzeczypospolitey
 Stanom, na któren powszechna Obywateli
 zasła zgoda, i któren znakomity talentami,
 i gorliwością Obywatel z ręcznie zagaił.

K O N I E C .

187

Handwritten text, possibly a signature or name, written in a cursive script.

Handwritten text at the top of the left page, possibly a title or header.

Handwritten text on the left page, possibly a date or reference.

Handwritten text on the left page, possibly a list or notes.

Handwritten text on the left page, possibly a section marker.

Handwritten text on the left page, possibly a list item.

Handwritten text on the left page, possibly a list item.

Handwritten text on the left page, possibly a list item.

Handwritten text on the left page, possibly a list item.

Handwritten text at the top of the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text on the right page.

Handwritten text at the bottom of the right page.

ze du ist
wenn man
fa w me

Fo Monstyn

aty... w Kaskuine

Fo Klyngl

Wald

Wald

wry

lyt

randl

randl

o Kili

ieg

lyt

patat

Klyngl jochonkornie
Pestz oberne 19
Thadriani: i xijzöklamie
w Thionceuf. Monstyn

1977

heta
+ ha akie
shadu kink
w akadom
w simiera W.
hacelans y
wysyng

Wald

Wald

Wald

(ick wyrey byfo)

William.

ona

16

FASCYKUL
Praw Wolności Nię-
stwa Siewierskiego od
Lat Dwuchset y więcej
Szlacheckich Postanowio^{nych}.

A teraz swiezo od Niazat Biskupow Kra-
kowskich Ich Msciow z przydatkiem Statutow
Approbowanych.

16

Przywileie y Wolności Xięstwa Siewierskie.
go Naprzód J. M. Xięza Lebrzydowskiego
pierwszego Anno Dni 1552°

In Nomine Domini. An. e. P. perpetua rei memoria

Przezy wszystkie które na potomne czasy trwać mają i z
innych obyćciami iedno piśmem ku wiadomości potomnym be-
dących przywiedzione bydy nie mogą. Et tak my Andrey
Lebrzydowski z Wiewbotka y Boruy młodszy Biskup Krakow
a Xięze Siewierskie iawno czyniemy innym pospolicie a ku-
demu wlaszcza komu to należy wiedzieć y potomnym należec
będzie ninieyszym potomnym będącym. Iz Łoddani nasi Sta-
nu Rycerskiego Xięstwa naszego Siewierskiego postano wi-
wszy się przed nami skazali są nam pewne artykuły ku po-
rządkom Sądow Praw, y niektórych Swobod Stanu Rycerskie-
go przywłaszczające, y prosili są nas pilnemi prozbami aby-
my te artykuły mocą naszej i Wiernychności Xięzeczey im pro-
twierdziłi które to artykuły od słowa do słowa są takowe któ-
rych Tenor iest taki.

Napierwiy iako Łrodkowicze nasi Biskupowie Krakowscy Ma-
chte naszego Siewierskiego w starbach starodawnych wyklych
prawiech a wyklysciach zachowate dierzeli epanowali, w tychże
Prawiech a wyklysciach My y Łotomkowicze nasi zachowate chcemy
a mamy. Item Sąd ziemski Siewierski według Uchwały a rozre-
nia J. Ch. Mirowskiego Xięzaty Słuckich według Landfrydu napisano.
W pierwszym artykule chcemy aby się też każdy przy tym Sądzie
zachował, przysięge aby uczynił według swego najwyższego rozu-
mu chudemu y bogatemu sprawiedliwość a uczynić prozabę
wszy od Starosty Muszygo Siewierskiego albo Łodstaroskiego
tego i inni wszyscy aż do Lisarza a Starobni ku ziemskiemu.
Item Dacie my też te moc y to Prawo dla między każdym
Sprawiedliwości że na miy się osoby naszej Xięzeczey
Starosta nasz Siewierski albo jego Łodstarosi spola z Sędzią
Ziemskim

Ziemskim Areszki albo świadomia Słuchac' a przyjmować a pro-
pięcciami swemi to wiadomie dobrym ludziom wydawać będą
mogli uczynić. Item Ezechwenyę wyroku od Sadu takowe-
go przysięgłego uczyniona, kudyby o takowa kauce Appellacy-
do Nas nie była zawieszona chcemy mocną Reka Dzienei y tym
to listem naszym Urzędnikom rozkazujemy aby koniecznie te
Wyroki exekwowali, a exekwenyę aby skuteczną brali a przeciw-
nym którzyby wyrokow Dzienei' a trzymać nie chcieli, rebg
Urzędniuy Nas tak zachowali. Jakb w Landfrydzie napisano
stoi Articulo sexto. Item chcemy też aby każdemu wolno było
po Wyroku Ziemskim od tegoż Sadu przed Nas y Polomki
nasze Apellować albo na Dwory Aniat Jch Młoiw według staro-
wykłości wszakoz to na Dwory wotanie ma być z dotoreniem y
dowoleniem Zwierzchności Naszey Item Chcemy też y przyka-
zujemy aby Rokii Ziemskie czasow wych od starodawna dla gma-
widliwości przedrey aby były trzymane, a sądzone, a ieliby w dzieł
ktorego Świętego trafity się tak postanawiamy aby sądzono
były sądzone a trzymane wszakoz to w mocy sobie zostawiamy
ty to Rokii za staszną przyczynę dotoryc' Item dawamy tu te wol-
ności Słachcie Naszey Szwierskiej kudyby Pan Bog Sędzię Na-
szego Ziemskiego Szwierskiego smierci uchwacił nieracyn' mus-
ia z posrodką siebie namyśle onego Umarłego ceterch wotnie
obrać. A my z onych ceterch który se nam będą zdał ktemu
Urzędowi godny tego zostawiamy. Item Księgi Ziemskie Sz-
wierskie w które Słachta Nasza Szwierska uien drugiem u-
zapisanie kupno, Lastawy, Wiana, Lenom a nie tylko Oni ale
y prrodkowic Nasz zapisowali, a temi Księgami twierdził statki
po Ziemskie zapisy My to bacząc te księgi Ziemskie potowio-
dzamy y przy mocy zostawiamy te wszystkie zapisy stasnie
strzymane, które w tych księgach są albo iestze być maie w ta-
kiej warności Mocy zostawiamy. A wszakoz wieczne zapisy
listy Naszemi za pięcciu Nasza wedle dawnego Obyczaju utwier-
dzone być mogą. Jesliby też kto w Księstwie Szwierskim
Statku po Ziemskiego nabył a tu przed Nami albo Polomki Na-
szymi od wędanek strygonat, modzi ku' r'kowie przywisłom
a bo bliskim którzyby ktemu bliskosi mieli a o tym odewda-
wku którzyby się przed nami nie wuwrili prz. Uwarowanie z tą
prawności

trudności większy rozkazujemy y mieć chcemy aby ten który przed
 nami albo protokolki naszymi oderwawek otrzyemu taki tento oder
 wawek na Roczech bliższych potym opowiedzieć aby powinieli
 być przedtym nieli list nasz naten statku z hancellaryi naszej otrzy
 mamy będzie. a tam jeśli się kto ktemu Statku bliższy orwie, Prawem
 się o taki statek osprawie mieć a jeśli tak nie orwad ~~się~~ kto tedy
 takowemu na taki oderwawek ma list byćz nasz wolny wydan z Ham
 celaryi naszej. Item jeśli by kto od nas albo Protokolki naszej z
 Komisji opo statek po Lemski hono strony otrzywał. Chcemy
 aby tak Komisja mocy żadney nie miała, ale żeby ieden drugie
 go śladownie patrzył, tam kiedy ku śladu natery. A wszak o Gra
 nice rozdziel między siebie albo też o niejakie rozrusi to nam
 będzie wolno uzyć. Item w Krugzeniu Śląskim Landfrydie
 Article 7. iest napisano ze zuden Canu Łodzanego swego Słacheica
 mora się gnąć ^{nie} ~~się~~ mu ale jeśli by się nam widziało albo Urzędnikom
 naszym iż by był winien, który Słacheic ma byćz przed nas albo przed
 Protokolki nasze wczwan, a my mając przy sobie Rycerstwo i tawice
 mamy użnać winności jego y onego karać według wystepku. Item
 w postanowieniu A ruzdunii Między Śląskich Ich Miłosci w
 Landfrydie Article 10me napisano o zachowaniu pod oim
 Jeśli kto osporwie o Gwałt o grozenie nugarde komu staniu a pre
 chowanie. Koczynow lub przyjmowanie, abo. wiedy jakim po
 stepkiem temu podobnym kto wystąpił abo obwinion był ta
 kowy jeśli by kolwiek Słacheic był ma byćz porwan a ten k
 zwany jeśli by upornie nie stanął na Garte karan ma byćz, a z
 maictności przerep jego użynione. szkodę któreby się raionie a
 stusinie pokarać miały mają byćz nadgródzone, a ostatek tej
 maictności jeśli by w obywał tym który ktemu Statku bliższy
 sa ma byćz przygaden a dan. Jeśli by ten przwiniony Garte instu
 był stracić a nie mogłby byćz porwan na jego Maictnowu iako się
 na wierzchu pisze ma byćz karan wszakoz pitność użynion na
 ma byćz aby był porwan a nugarde karan. Jeśli by obwiniony
 a Powany na Roku stowonym stanął a jednym tylko powola
 niem idnego tylko stoczynce na mece był powołan, a między m
 nie byłby nigdy powołanym abo podeyranym a dostatecznego
 tego powołania niepokaraloby się na tego obwinionego przy
 sięga swoją oczyszczyć może się a jeśli by wiedy ten podeyza
 my a obwiniony więcej nie był powołan nie od idnego z to
 czynce na mece a dostatecznego a stusznego wiadomia nie było

przećwiczo

przeciwko temu obwinionemu chcieli się oczyścić będzie powinnieli przy
iadaż. ze dwoma sąsiadami swemi osiadłymi, w obrotach a niepodległymi
nimi który zań a z nim przysięgę uczynią ze tego narzucenia a obwinie
nia nie jest winien a gdyby się to tak nie stało obwiniony a narze
czoney niech ciężsi co prawda jest, niżto ieliby takowy z prośbami
nie mógł być zmaterializowany, albo zascignion, ma być opowiedzian
Lorwu na statku jego y na miejscach ekolicznych przybit, a obwołan
aby się winowaty nie mógł wymowić niewiadomością tego ataku
wego Lorwu. Co też chcemy a przykazujemy mocą Listu tego aby
się też to w naszym Księstwie, Siewierskim za nas y za Potomków
naszych zachowało a trzymano było. Item Chcemy aby żaden
Szlachciec osiadły od nas y Potomków a Urzędników naszych słu
żbom nie był zawiązany bez uznania Prawa chyba równego wys
tepu przeciwko sobie naszym albo na Łamku naszym przez
cudzą Osobom Urzędowym albo jakim inszym Dnia Koźnego,
wszakże ieliby jakowe pogroźki o niebezpieczeństwa powitały mi
ędzy Stronami przy takowym trafunku my y Urzędniczy Nasz do
zachowania obie Stronie słubem mamy zawiązać ale o nieoswi
edłym inaczej ma być rozumiano, a ieliby który Szlachciec na te
rown był w nieposłuszeństwie tedy Sądniczy który w Sądzie siadać
mają naukę wziąć od Nas jako Panu Zwierzchniego y Potomków na
szych jako takowy ma być karany. Item Sady albo Roki Litem
skie, aby przespicznie były trzymane, żaden aby nie smiał z iaką
kolwiek bronią do Sądów albo na miejsce Sądowe przychodzić, pod
utrąceniem sprawy swoy a ieliby sprawy nie miał tedy pod nie
sznieniem na Więzy Łamku naszego Siewierskiego przez żaden Mierze
Item Chcemy też aby Łanny któreby za żywota Rodziców swych
nie były wydane a wyposażone tak żeby po śmierci Rodziców swych
przysiężły w Dzieki Brau swoy własny a od Rodziców nie było by na
marzono co po nich ma być dano, aby Sąd Nasz Litemski Siewier
ski wielkość statku tego z którego Łosay ma być dan obaczeł a o
baczywszy weyjrzeł wiele od Brau posay mieć mają Siostry
aby Łanno co im narzaczono y wyznaczono będzie od Sądni chci
my a przykazujemy aby na tym przestali a wszakże z widze
niem a dowoleniem naszym. Item Podle starodawney zwyc
żności Szlachta Nasza Księstwa Siewierskiego y poddani ich
chcemy aby byli zachowani a wolni od hardzego Cła w Księstwie
Siewierskim naszym co by sobie kupili ku swoy domowey potrzebie
na Garmarkach

na Jarmarkach abo na targach w Miasteczkach naszych, tamże
w Siewierskim Kustwie, wszakoz takowym obyczajem iestliby
ktory chciat Wolę honu y inne rzeczy przez Granice Daley przeynać
a przewieść powinui do K.M. y nasze raptaie y oddać Item
Dla użytku naszego lepszego y Slachty Naszey Kustwa Siewierskiego
chcemy a mocno przykaruiemy tak poddanym naszym iakohoz
Szlacheckim aby żadney nie smiał po Buziżuch naszych iako też
y Slacheckich z Ruszycami zwieru y plastem strzelac' sieci wsa-
lakich ani Darniow na przety siec' dla popolitego Dobrego a
iestliby ktory takowy kmiolowic w tym nalezion byt a umiał
aby ruszilec y sieci stracił ktemu iarsze, aby żaden Ziemiain
y ich Podclani ludziec y nasi Podclani w Kustwie naszym Sie-
wierskim nie smiał ieden drugiemu gruntu urywac' żadnym
wymyslonym sposobem, a iestli reby kto bez gruntu adziudiny o-
bysc' się nie mógł ieden drugiego, tedy ten czyi grunt a statek iest,
z dobra wola liyo urywac' na Item chcemy też y przykarui-
my Urzędnikom naszym aby żadnemu Poddanemu Slachty Na-
szey S. Siewierskiego żadnych gleytow nie dawali bez woli iego
czyi Poddany iest, wszakoz iestliby kto od nas abo Urzędnikow
naszych w tym byt opowierzan a ten czyi poddany iest nie-
chciatby ku gleytowi przyzwolic. A my abo Urzędnicy nasi umia-
libysmy reby ta rzecz ktemu gorstemu przyś mogła u poradziwszy
się pierwy z Sadem naszym Ziemiain Siewierskim abo z kto-
rym Slacheckim Poddanym naszym Gleyt zadajacemu dać wie-
zem y Urzędnicy nasi, Item chcemy przykaruiemy mocno
aby żaden z Poddanych ieden drugiemu Zagrodnika Proctika
Synow abo Cerek ich ktorzyby od Panow naszych zbieyli nie przy-
mowali ani przychowawali a iestliby takowy zbiegły cztowiek
u kogo nalezion a wysigiszon byt, ma wtrocen byc, a nie chciat
by go wtrocic a wyjedac' za upomnienie a obestaniem Pana tego
czyi Poddany iest mu oziestaciu gorywiec' przepiudku dać tyle
kroci upominany abo obestan bedzie, a przecie poddanego czt-
hã wtrocic ma a tak iako iest w Lawofudrie napisano Article
seddecimo ktoregu przepiudku Litwieci podawia a Stronie po-
tworca. Item Slachcie naszym S. Siewierskiego dawamy też
te wolnosć wystapić a poradzić się na rzecz uerygowia od nas

Polomkow

Polomkow Postow Urzednikow Kasnych Henr Chemy y Frykac
zujemy aby ta swornosc a zgodna między szlachta Nasza Siewow
była kucyby sy przydato o Rzecz Pilsz Posty wybierac a wymawo-
wac do nasz abo będących Panow abo kedy inedy aby kady na
ten podatek uchwalony na strawę Postow bez emieszkania do-
zyl a dat, a iedliby ktory takowoy inulercion był a takowego podatek
ku nie daz ktoryby statek. Sowienski miad a wierzud, bez wrec-
takoy mitosci tydzien na Junku w wierzenniu bydł a przez ten
uchwalony podatek dac. A tak My Andrey Biskup wypisa
wszy znawie tych poddanych Naszych prosby bydz szuszne y knim
sie mitosciwie przyktaniniaz, te to artykuły wyrey pisane we wsey
stych ich soddzielenu Sunkich y wymionkach z wola y rada
Braci Naszey Kapituły Kosciola Naszego Krakowskiego mocz
Anzey Twierzchnosci, potwierdzamy y umacniamy przez
wypisane tych to artykułow, List nasz ninieyszy tak skazu-
jąc aby te to artykuły y ustawy wieczne zatwierdzone y umo-
wione otrzymali. A poddani nasi Staru Rycerskiego aby sy
widle ich sprawowali w rzadny rzeczy z nich sy nie wymawo-
wac. To też sobie zachowujemy iedliby kiedykolwiek potrzeba
gwaltowna raka na nasz abo na Polomku nasze w honorie Pol-
skiny przysła na takoway potrzebę w to poddani nasi Staru
Rycerskiego widle wojny mornosci będą powinni z nami iac
chac krom rzadney wymowki też to sobie zostawujemy aby sy
sua wierzchnosc we wszem cuty przed temi artykuły była mocz
ninieyszego listu ktorego na wiadectwo pieczeciu Naszym y kapi-
tuły Naszey sawiesci rozkazalismy Dan w Krakowis w Poncie
Dziatki w Dzin ofiarowania Canny Maryi Lata Bozeye
1555 Wtorego. Byli sa przy tym Wielebni Siera, Stanislaw Bo-
rek Duchan Bartłomiej Garthowski Archidyakon An-
drey Czarnkowski Scholastyk Filip Radziowski Kantor
Jan Konarski Piotr Myszkowski Igniew Fiodkowski Sta-
nislaw Gorski Zygmunt Doctor Piotr Lorebski Jakob Loni-
tyficyusz Doctor Andrey Stoniowski Jan Korebek Andrey
Przeclawski Jan Benidykt Doctor, Pratu y kanoniy Kos-
ciola Naszego Krakowskiego Jakob Paczynski Dziekan Wto-
clawski kanceler, Stanislaw Grothowski Marszałek Andrey
Skarszewski

Skarszewski Diehan Kraswicksi Podskarbi Nikolay Szudeko
 Doctor Erasmus z kamieniu Podkomorzy Jakob Labianow.
 Ksi^z Walenty Głęboki Wojciech Pruskowski Pisarz Dworu Ma-
 jego y innych wiele innych godnych przy tej sprawie obecnych.

Anno Domini 1672.

Przywilej J^o M^{ci} M^{ci} Krasinskiego.

In Nomine Domini Amen.

Ad perpetuam rei memoriam cum omnes hominum san-
 ctiones & potissimum quibus immunitatis prerogativam
 & alij libertates conceduntur literarum monumentis ab obli-
 vione & interitum vindicari solcant. Erunde nos Franci-
 scus Krasinski Dei Gratia Epi Cracovien^{sis} & Dux Severien.
 Significamus hisce literis Nris univ^{er}sis & singulis presen-
 tibus & futuris harum notitiam habituris. Quia nos imprimis
 commendatam & charam habemus universam Ducatus Nri
 Severien^{sis} nobilitatem, cum propter ipsius singularem in nos &
 Antecessores Nros fidem, & cum debita subjectione observantiam
 tum propt^{er} ejus sumum in suscipienda et sustinenda Defensio-
 ne publica studium. Quando quidem isti recto auctis temporib^{us}
 ad omnia hujus Ducatus propulanda & propulsanda pericula
 vitam sanguinem & fortunas suas libenter contulerant, ita quib^{us}
 his Nris temporibus periculosis, omnia haec sicut nos experti su-
 mus advertenda quavis adversa conferre parata est, ut cum a no-
 bis propositum illi esset, hisce diebus maxime interese publice
 Defensione ut ad susstendam. Quor^{um} Deus avertat^{ur} majorem hoc
 stium vim & impressionem munitiones Arcis hujus firmiores
 construente, praesertim cum vivente aliquo potentiori hoste non ali-
 bi nisi potissimum in Arce Severien^{sis} sibi conjugibus liberis &
 univ^{er}sis rebus suis per fugium & propugnaculum haberet. Ita
 summo studio, id consilium propositum Nru probavit & accepit
 ut habita inter se Deliberatione. Contributionis sates justas com-
 muni consensu, ad Arcis hujus munitiones firmis ex adifi-
 canda decreverit & approbaverit. Quum obrem Nos istas quas
 commemoramus de causis dictam Nobilitatem Severien^{sem}
 gratam & commendata habemus hoc tempore Nri erga ipsum
 studii & benignitatis immortalis aliquod testimonium declarare
 illi volumus. Id autem eadem Nobilitate postulante ejusmodi
 nobis visum est, ut ad reliquas alias quas superscriptis Pri-
 vilegiis.

vilegiis habet expressas prerogativas & libertates eam quoque cuius
usum per consuetudinem habere se affirmabat, & ostendebat li-
bertatem illi & prerogativam dare in animum induxerimus.
Nimirum ut deinceps perpetuis futuris temporibus nihil novi
in omnibus negotiis quae eam nobilitatem quoque modo spe-
ctarent, neque nos statuamus neque Successores nostri statuamus nisi
ex unanimi nobilitatis consensu, ut Domine sit irritum & nul-
lus momenti. Quumquidem ejus modi libertatem & preroga-
tivam pro Nra Authoritate & potestate de consensu tamen &
ratificatione Vniversitatis Fratrum Nostrorum Praetor & Canon-
icorum totius Capituli Cracovien. praedictae Nobilitati Damus, & Do-
namus in perpetuum presentibus literis Nris sig. pro no-
bis & Successoribus nostris spondemus & cavemus, nihil
novi nos & Successores nostros constituturos nisi de commu-
ni ejusdem nobilitatis consensu secus quidquid per nos vel Suc-
cessores nostros fuerit factum id nullum robur, nullaque firmitate
habere volumus, & Decernimus per hanc tamen superius deseri-
ptam Confessionem libertatis nihil prejudicare nobis & Successo-
ribus Nris in parte & in toto oneribus & servitiis nobis eamque Duc-
ci Severien. ex antiquo de jure vel de consuetudine debitum nolui-
mus. In cuius rei fidem & perpetuum testimonium presentibus
literis Nris & Venerabilibus Capituli Nri Cracovien. sigillo sunt
appensa. Datum in Arce Nra Severien. Die 23. Mens. Nbris Anno
Domini 1574te Presentibus Rvdis & Venerabilibus Hieronimo
Garwalski Gnesnen. Cancellario Diocesis Lovicem. & Cracovien. Jacobo
Wdzycki Cracovien. Clandemirien. & Cancellario Nro Canonice. Jo-
hane Wdzycki Custode Opulovien. Juris utriusque egregio Viro Lauren-
tino Pontificio Phil. & Medicinae Doctoribus, ac Generosis Stanislas
Krasicki A.R.M. Audio Jacobo Molski Severien. Nro Capite & Nbris
Alberto Pogorowski Severino Zaleski Stanislas Wojtkowski Petro Si-
mumski Joanne Oxerowski familiaribus Nris ac Nrbis Baltazaro
Simumski Joanne Oxerowski familiaribus Nris ac Nrbis Baltazaro
Simumski, Judice Valentino Tymumski notario Georgio Jawicki
Bernardo Wojtkowski, Nicolao Wujski Jacobo Suchorski Joanne
Dabiski Nicolao Oxerowski Andreu Cisrowski Martino Wylczyn-
ski Joachimo Leranski Joanne Simumski Joanne Paleczowski
Joanne Podczasy Kenonis piratis Scribis Severien. & aliis
omnibus Nobilitatis fidelibus nobis dilectis Indigenis ejus-
dem Ducatus Severien. sibus.

20

Anno Domini 1509mo

Privilegij Ico Msci Xci Myszkowskiego.

Petrus Myszkowski Dei Gratia Epi Cracovien, Dux Severien, Si-
gnificamus presentibus literis nris universis & singulis quos int-
est aut quomodolibet in futurum interest harum notitiam habitu-
ris. Quomodo constituti in presentia nra quidam Nobiles ex Terra Du-
catus nro Severien, suo totiusq; Nobilitatis Severien, nomine ex-
hibuerunt coram nobis literas Bargameneas, sub titulo ex scripto
pre memorie Rndi Dni Petri Antecessoris nri Epi Cracovien,
emanatas sanas salvas integras omni vitio suspicionisq; nota car-
rentes, Constitutionesq; nonnullas & ordinationes Authoritate ejusd
Antecessoris nri confirmatas in se continentes Quorum quidem
literarum tenor de verbo ad verbum sequit et est ejusmodi:

Petrus Tomichi Dei Gratia Epi Cracovien, & Regni Poloniae Vi-
ce cancellarius. Significamus tenore presentium quibus expedit
universis Ducum Subditi nri Terra & Ducatus nri Severien,
Incole nobis declarassent, se a Theloneatoribus R.M. In finibus
Regni versus Silesiam positos Multifariam opprimi, nec
cupiam ipsorum, jumenta vel peccora resq; alias ad usum su-
um proprium in Regno comparatas, ad domus suas ducere
licere. Theloneatoribus illis asserentibus ipsos non ad usum
eorum, proprium Verum Causa reverendendi in Silesiam ju-
menta peccora, resque ejusmodi comparere solere. Cumq; ejusmo-
di Cavillationum Viri, aliter precludi nequivisset, convenimus
tandem cum ijdem Theloneatoribus, Authoritate ad id R.M. acce-
dente ut in Ducatum Terramq; nra Severien, constituerant Cas-
meras Thelonearias in quibus custodiret, ne quisquam Sub-
ditor nro ex Ducatu Severien, in Silesiam aliquid Theloneo
non soluto ducerent. Ad Ducatum vero Severien, res omnes
materiei in Regno Poloniae, comparatas, iisdem Subditis
nris ducendi, & invehendi facultas & libertas omnimoda
ut antea semper fuit, concederet prout, & concessa est, per
hoc tamen volumus neq; intendimus libertatibus & juri-
bus antiquis subditi nrorum in aliquo derogans, quin potius i-
psos in eisdem conservare & manu tenere ut hactenus faci-
mus volumus & Collicemus

Præterea ijdem Subditi nri per certos Nuntios suos ad nos mis-
s

nos nobis Declararunt se unanimi consensu & voluntate constitit
ipse Articulus infrascriptos, pro suo nostrorumq; & suorum subditorum
communium utilitate & commodo. In primis ut nullus incola
Ducatus ejusdem tam Nobilis quam Plebeus aut alterius cuius-
cunq; conditionis existens. Alvearia Tarny vulgariter nuncius
pata, inter alvearia in arboribus excisa seu alias ubiq; locoru
in Sylvis aut extra Sylvas in toto Ducatu prefato locare
& ponere presumat ut semotis & non praedientibus apes ad
alvearia in arboribus excisa utrosq; & fortuna illos pelleret
sint libere declinare ut nobis & subditis Nris commodum liber-
rius accrescere valeat. Ceterum ut quisquis suo debito intentione
insisteret, et extraneis studiis seu artibus a debito suo non
distrachatur. Nullus Villanus vel Oppidanus cuiuscunq;
status & conditionis existat tam noster, quam Subditorum Nrorum
spiritualium, ut secularium presumat, canes venatorios vel
venia ad venandum feras, aut aves teneres vel quovismodo feras
& aves ipsas venari. Quod Duxat nobis & Officialibus ser-
vitoribus Castri, & curriam nram, ac Nobilibus omnibus ejus-
dem Ducatus Incolis liberum esse debet; Insuper nullas omnino
officialium aut servitorum Nrororum nec etiam Nobiles vel eor-
um aut nostri subditi presumant cum paxidibus manualibus
Rusnice nuncupatis causa vendi aut sagittandi feras, aut a-
ves incidere, nec illas deferre. Nam illis feras & aves ex memo-
ribus magis pellunt, quam ex venatione commodi referant
Nisi easdem paxidas manuales habeant, quis aut teneat in do-
mo aut fortalicio suo causa tuitionis & Defensivis domesticae
libertatis. Ut autem quisquam Incola Ducatus praedicti repere-
tus fuerit, praedictis Constitutionibus vel eorum alteri contra-
venisse, & contra illius tenorem aliquid admisisse, talis si no-
bilis fuerit parum decem Marcarum pecuniae, si vero plebeus
alicujus Nobilis aut spiritualis subditi pena 6. Marcarum
pecuniae monetae numeri Colonici consueti, Fisco commu-
ni terrestri applicanda irremissibiliter puniri debet. Quod
si noster aliquis subditus iisdem Constitutionibus contravenisse
se fuerit repertus simili pena sex Marcarum nobis applicanda
irremissibiliter puniatur. Officialis vero & servitores nostri ne illis
contraveniant per nos aceri debent supplicaveruntq; nobis
prefate auctori nostri per nuntios suos praedictos ut praedi-
ctas Constitutiones & Ordinationes scilicet & gratas habere ac
Auctoritate Nra approbare & confirmare digneremur. Quod
supplicationibus

supplicationibus nos annuentes attendentesq; Constantes eiusdem
 licitas & pro communi bono & utilitate omnium factas illas ratas
 & gratas habemus simul & penas in contrarium facientes instilatas
 in omnibus eorum punctis & conditionibus approbavimus ratificavimus
 & confirmavimus decernentes ipsas robur debite firmitatis
 obtinere Omnesq; illis contravenientes penis supradictis subiacere
 & ad illarum solutionem omnes & singulos transgressiones astrictos
 & obligatos esse debere. Harum testimonio litterarum quibus sigillum
 Nram est impressum.

Dato Craoviae 5 Julii Die Anno Dni 1529mo

Post modum exhibuerunt coram nobis iidem Nobiles Severenses
 alias literas Largamencas sub titulo sigillo Murusq; subscripta
 one Rndi olim Antecessoris Nri Dni Francisci Krasinski
 Epi Crae die 23to Mensis Novembris Anno Dni 1574. emanatas
 sanas salvas integras omni vitio suspitionisq; nota carentes
 quas hic ob earum prolixitatem non inserimus promissis tamen
 haberi volumus. In quibus continet libertas & Prerogati
 va Nobilitati Severien, tum ob illis singulararem in Episcopos Craovien
 Ducatus suos Severien, perspectam fidem & observantiam tum pro
 pter ejus summum in suscipienda & sustinenda periculosis
 temporibus eandem Nobilitatem ad munitionem arcis publica hujus
 Ducatus Defensione studium tum quoq; obtributiones satis justas per
 eandem Nobilitatem ad munitiones arcis Severen, firmis edificum
 Das communi consensu collatus ad reliquas alias scriptis Privile
 gis expressas haec etiam quae usu & consuetudine diuturna sunt usur
 pta neque scripta actituit super addita concessaq; Nimirum ut
 deinceps futuris perpetuis temporibus, ac nihil novi in omnibus nego
 tiis quae Nobilitatem Severien, quoquomodo spectarent ad Episcopum
 Craovien, Ducibus Severien, statuatur nisi ex unanimi Nobilitate
 consensu secus quidquid fuerit. statutum ut idomne sit initium nulli
 cuiq; momenti oneribus tamen ac servitiis ab eadem Nobilitate
 Episcopos Crae eamq; Ducibus Severien, ex antiquo de jure vel consuetu
 dine debitis omnino salvis permanentibus.

Deinde vero iidem Nobiles produserunt coram Nobis certos articulos
 infra serios quos universa Nobilitas Severien, constituit ex unanimi
 consensu & voluntate comunis boni causa. Nosprimis ut in judicijs
 Ducatus Severien, nunquam liceat in posterum ad Tribunal Rndi
 Dni Epi Craovien, ac Duci Severien, cuiusq; appellationem in
 terponere ab alia quam definitiva judicis Sententia. Cum ab accesso
 riis ut

riis ut vulgo dicitur appellare sit omnium iudicio admodum perniciose
multorumq; abusus procreatrix. Secundo ut articulus qui habet septi-
mus in Constitutionibus Silesiis Landfrid. Quod nullus Dominus
in Subditum suum Nobilem violentiam aliquam extendere debeat
verum si videatur nobis, vel Officialibus Nris aliquem Nobilem nocen-
tem esse citandus erit ad nos & Successores Nros. Nos vero una cum
Apostolicis ex Nobilitate Ordinariis iudicij tenebitur illum iudi-
care ac si fuerit noxius debiti modum punire. Prout a Reuerendissimo olim
Andrea Librydowski fuit approbatus & confirmatus Rndm quoque
Dni Episcopi Crac. Ducemq; Severien, modernum approbez ac confir-
metur. Tertio ut liberum sit eisdem Nobilitati Severien, Cerevisian
de frumentis absq; ulla exceptione quibusvis Domi sua coqueren-
ac illam tabernatoribus ad propinquandum tradere sine quovis Of-
ficialium Nror. Capitaneor omniumq; aliorum hinc impedi-
mento & contradictione. Non obstantibus etiam Rndmos olim Philipo-
pi Padnewski & Francisci Krasinski Privilegiis de Cerevisia
in grade Nobilitatis prejudicium conditis & editis. Quarto libe-
rum sit eidem Nobilitati in Curijs personibus suis fovere hos arti-
fices videlicet fabros ferrarios sartores Sextores Mineratores
qui officinas ferrarias seu Minerarias habent. Quanto ut in
Lotta Arus Severien concedatur eidem Nobilitati Fornis alias
Sklep pro Asservatione Actor Terrestrium cuius ipsa suisq; pro-
priis sumptibus omnem procuratoriam habere debebit. Sexto quo-
tiescunq; incidere controversia occasione Differentiarum seu gra-
nicierum inter bona Ducis ex una & Nobilis alicuius Severien, par-
tibus ab altera totius, & una cum Commissarijs ex Virali Capla Crac.
ad hoc deputatis Personis quoque juratis iudicij Terrestrijs Duca-
tus. Ad sint ac simul invicem ad locum Differentiarum sui Granicior
condescendant ibidemq; in commune id quod iustum rationique
concedit consentaneum decernant ac statuunt. Denique ut eadem
Nobilitas Severien, quemadmodum hucusq; in Servitiis suis Juribus
antiquis apri merdico sibi inditis consuetudinibus quoque longo
usu aprobatis conservata fuit a predecessoribus omnib; Episcopi
Cracovien, Ita Vicepsimo a Reuerendissimo Dno Episcopo Cracovien, se-
feliciter moderno, suisq; Successoribus posterum conservetur
& generaliter ut omnia Jura Privilegia Prerogativa libesta-
tes immunitates ejusdem Nobilitatis in suo pristino robore ac
Statu

statu perseverent, inviolabiliterq; permaneant. Post quarumquidem
 supramemoratarum ac insertarum exhibitionem articulos quoq; suprascri-
 ptos productivorem nobis fuit supplicatum nomine totius Nobilitatis
 Severien, ut pro eo jure quod nobis huc in pte competit easdem literas
 binas earumq; contenta omnia approbare, confirmare & ratificare
 eosdem quoq; articulos inveni Ordinationum & Constitutionum alias
 admittere ratioq; gratos ac firmos habere velimus.

Nos vero quoq; super memorata ep[iscop]i Sac[ra]e Duc[is] Severien, animadver-
 tentem supplicationem hujusmodi esse justam rationiq; consonam
 Volentesq; huc eidem Nobilitati Severien, tum ob summo ipsius organos
 ipsius erga nos fidem & cum debita subjectione observantiam tum ob prom-
 ptum illius alacritatem paratumq; id quod ipsi experti sumus tempore interre-
 gni proxime praeteriti studium ad propulsa propellendaq; etiam
 cum discrimine, Vita sua Ducatus Severien, omnia pericula tum etiam
 quod eodem Interregno Divi durante continueq; bellicis tumultibusq;
 exagitato multa damna multaq; fortunarum suarum jacturam una cum
 subditis perpessa est, omnibus digna est ut a nobis benigna ejus ratio
 habeat. Volentes non quum ei more & exemplo aliorum Praedecessorum nostrorum
 propter eas quas commemoravimus causas nostri quoq; erga ipsam
 studii & benignitatis certum exhibere & relinquere argumentum
 ista praedictos quam articulos admittendos approbandos confirmandos
 & ratificandos Quaximus utique quidem sub assensu & Ratificatione Rendi
 ac Umbilium Fratrum nostrum Dominorum Praetatorum & Canoniorum
 totiusq; Capli Ecclesiae q; M[ag]i Cathedralis Praevien, literas suprascri-
 ptas Rendi olim Petri Tomichi literas item synodicas Rendi olim Fran-
 cisci Brasinski quas tenorem perinde valere volumus ac si de verbo
 ad verbum huc insertae essent in omnibus earum primitis, clausulis, con-
 ditionibus & Articulis universis Authoritate nostra approbamus
 confirmamus & ratificamus articulos quoque suprascriptos omnes
 tanquam licitos ac bono communitaliq; conducibiles tam in toto
 quam in parte admittimus, recipimus ratos gratos firmosque
 habemus, Ordinationibusq; & Constitutionibus alijs a Praedecessoribus nostris
 quomodolibet huiusdem Nobilitatis Severien, indultis & concessis
 adscribimus adjuvamus annotamus Contrarijs vero subiq; aliqua
 ratione adversis constitutionibus per has posteriores derogamus,
 spondemus quoq; tam pro nobis quam Successoribus nostris quod praedi-
 ctos articulos jam demum Vim Constitutionum Ordinationumq;
 habentes inviolabiliter conservabimus ac manu tenebimus, Suc-
 cessoresq; nostri conservabunt ac manu tenebunt. Decernimus

Denique.

Denique presentibus literis nostris positas literas earumque contenta
omnia predictos quoque articulos tam in toto quam in parte manus
sua vim ac robur debite firmitatis obtinere debere. In quorum om
nium & singulorum fidem ac evidentiam testimonium presentes ma
nu nostra subscripsimus sigillaque nostra & Vnib' Capituli nostri sub appensa
sunt. Actum & Datum Cracoviae die 5ta Mens. Ibris A. D. 1509. 113
Presentibus Rndis ac Vnib' Dnis Stanislao Marszowski Custode
Villicen Canonico Diocen Martino Szyrkowski Archidiacono Lawi
chocensi. Proposito Henr Curiaq' nra cancellario Andree Cichlinski
Drapto Viuicen Christophoro Marsznicki Adriano Marszewski, Ste
nislao Tutowski Canonico Cracovien Joanne Falibowski Sandomi
rien Alberto Strzemeshi, Stanislao Woznicki Adamo Sypowski
Kielecen Ecclesiar Canonico Henon Nobilibus Martino Rydrynski
Georgio Ulyyyski Joachimo Szarnowski Melhiore Siemuszki
Mathia Kamienski Martino Bonawski Gurgio Brodowski Mas
tino Sypowski ceterisque pluribus familiaribus nostri ad pra
missa testibus & presentibus.

DECRETUM MENSURARUM O WOLNOSCACH

Seo Mei xco Myszkowskiego A Dni 1509.

Piotr Myszkowski & Laske Boskuy Bishop Krakowski
ac Liare Siwierskie Czynimy wiadomo wszystkim wobec wsze
lakiego Stanu zachowaniu ludzium ktorym wiedziec tego potrzeba
teraz y napotym bedacym. Iz gdy sprawa Sadowa z odtoznicia
srezo na dzien dzisiejszy przed nas y Sad nasz Liarecy przypadla
między obywatelami Stana Szlacheckiego A. naszego Siwierskie
go z idney strony a między Mieszczany Powowarami y pospolitowem
Miasta naszego Siwiora, z drugiey strony ktorzy przeciwko wszy
skiem Stanu Szlacheckiego Obywatelom czynili zaboby y zretowali
iako by Stan Szlachecki Kwestora Siwiora przeciwko prawu ich
a Przywileiovi & Stawony pamieci Kiedzi Kadnowskiego Przeko
naszego otrzymanym Liara w dobrach Szlacheckich maistnosci woj
waras y do Karczm swych rotarszych nu szych dawac. Takze Kz
mieszniki wo wsiach swych chowac y zboru wozelukiego nu prze
danie z poddanemi nocmi gdzieby sie im podobate wozie mieli ku
ich nu matley kzywdzie y ublizenia. Na ktora zaboba iz Obywa
tele Stana Szlacheckiego Kwestora naszego Siwiora, przy by
tnosci strony Powowoy pokazali przed nami dostatecznie prawa

wolnosci

wolności swobody y wyzyciaie swoje od Auzat Cierzymskich
 także też od Prządokow naszych Biskupow krakowskich te-
 mu Stanowi Slacheckiemu nādane w których zawsze bez wpe-
 lākūego naruszenia y przekazy aż dotych czasow wurywanii byli
 skārujacy te reby takowey Przywitly nād wiadomosc ich ad malam
 narrationem, ku wielkiej szkodzi a przeciwko Prawu ich strygnę-
 ny był który przez Stawnuy pamiaci A. Franciszka Kraswskiego
 Prządka naszego. in parte per declarationem suam naruzon y
 nādwałom iest. Prosiac nas abysmy przy Prawiech ich swobodach
 y wyzyciach starodawnych zachowali w niczym ich nie naruzajac
 My tedy stron obydwow kontrowersyi wyroszujacyj Praw im
 Przywilecow zobowiaz Storon przed Sadem naszym pokazanym
 dobrze się przypatrywosy muiac przy sobie niektore Krataty ka-
 scioda naszego krakowskiego których dokladem przychylajac się
 do wyzyciaow a swobod obywatelow Stanu Slacheckiego ktorzy
 nam y Prządokom naszym Posturenstwo y cāta wiare we wszystkim
 zwykli ad dawac y oddawajac Pro Tribunalis Sedendo & solum
 Deum & Justitiam epus Sanctam pra oculis habendū. Dekretem
 swym najduiemy ze takowey Przywitly ad malam narrationem
 strygnęny. Prawom y ich wyzyciom dawnygm w niczym im szk-
 dzi ani przekazy idkuy czynic nie ma. Ale Obywattele Stanu
 Slacheckiego A. tego Szwierskiego przy wzretaniach tak in genere
 iak in specie wolnościach Storny piew warzenia y do karczmi da-
 wania y Rzeznikow chowania ad dobrach swych y zbor przedawaniu
 gosci im podobna wolno za pokorem zostawieny, a tego im nie
 bronieny y owszem pozwalamy futuris perpetuis temporibus
 aby przytku w maictnosciach swych podług woli swoiey uzywali
 czego im my y na potym Lotomkowie nasi Biskupi krakowscy
 a Auzata Szwierskie bronie nie mamy y oni nie mają. Decre-
 to No. ad Comissa mediante In cuius rei certiore fidem Sigillū
 nru cum Subscriptione manus Noe presentibus est appensum
 Actum & datum in Arce Noa Szwieru feria 2 post Pas. S. Mi-
 chaelis Archangeli prima. Anno Dni 1509. Presentibus Rndis Hui
 Nobilib; Dnis Stanislaw Sitkowski Martino Potniski Casz
 Janne Falbowski Sandomiren, Alberto Horzemeski Adamo
 Sypowski Adamo Mosiuzek Kielec, Canonicis Sigmundo
 Myszkowski a Misour Capno Piotrkowien, Regote No Seba-
 stiano Zachy Joanne Piotrkowski Martyno Rydzinski Tho-
 ma Krywowski Martino Borowski & Martino Sypowski
 Ceterisq; Familiaribus Nostris circa premissa ex-
 tendentem.

Przywilej Jęo Mści Xcia Szyzkowskiego.

Marcin Szyzkowski z Łaski Borey y Stolicie Apostolskiej
Biskup Krakowski N. Siewierskie Wiem wobec y ka demu co
sobna komu to wiedziec nalezy oznajmujemy. Jmy chce pamiat
ke wieczna Panowania swego w Ślęstwie Naszym Siewierskim na ni
niejszym y potomnym czasom zostawic zwlaszcza donajduj osoblwey
wiernosci, ciaty zycielwosci y powinnego zwiernym Poddanstwem poser
nowania ktore Obywatelski Ślęstwa Siewierskiego Stanu Ślęckiego
Nam y przodkom Naszym, rawnie oznajduzili y oznajduzili, czego my y
ony sami rawnie w Łascey okazyi za rozkazaniem naszym donali, wie
deca przy tym w nich wolekku ochotę do dalszego oddawania wiernego
Poddanstwa y uslugi Ślęstwu Panu swego własnego a chce ich leym
bardziej ochotniey przych do tego usyniu y przycheciu. Prawa wszystkie
Przywileje y wolności onym jako Ślęckim w urodzeniu y kondycyi
rownym wszystkim innym Ślęstwom postonnych tak jako y dalszych
Ślęckie nadane y od przodkow naszych tak Biskupow Krakowskich
iako y Ślęzki Ślępskich potwierdzone tak jako w sobie te Prawa
Przywileje y wolności sa opisane, we wszystkich umacniamy y utwier
dzamy w nich imich nie naruszajac wcale zostawiamy. A iz cze to pro
sby swe do nas wnosili abysmy im obrasili jakimby Prawem mieli
bydz sadzeni tedy to tak deklarujemy. Iz przy wybraui dotad w Ślę
stwie, będącym w prawach ich dawnych ktoremu się dotad sadzili onych
zostawiamy z tym doktadem ze gdzuby wiakiej sprawy Prawa ich
własnego nie stawato, aby rekurs do Prawa Korony Polskiej y to co w
Koronie zwykly Grody y Łady starosci sadzie aby tez y oni sprawy swoje
do Grodu Ślęckiego przed Staroste naszego Siewierskiego, pro tempore
będącego ktory na Łady swe podlug prawa w przed przysiadz bydz powi
nier takowe sprawy dyrygowali a to co się w Koronie w Ślęckim sadzie zwy
klo sadzie oni tez przed sad Ślęcki Siewierski przystawali salvo Appella
tionibus do Xcia Jmci Pana swego iako to y dotad bywato permanentibus
iudicium non nisi ad definitiva sententia. Wiec w ten zwyczay dotad mi
li y z Procesem Korony Polskiej tak w Grodzie iako y w Ślęstwie, sa
dzi się maia zwykli a da się im ten Proces Korony Polskiej bardzo długi
supplikowali nam abysmy im tego postępku skrocili zuzymby przedszmo
gli miie sprawiedliwosc w łozynach swych tedy my uznawszy Ślęstwu
proszę ich matę, porowalamy aby te tylko pięć terminow Prawnych se
prawie zachowali to jest contumaciam Lucrum Astitionem terminu
zwyyczajnym Trybun dotad zachowacem za Dworem Ślęckim y ma
ia. Appellacye wszystkie ktore do nas y Ładu naszego wytaczają
się, za prozba ich unizony do nas wniesionę wawiamy to y wiecej
mi czasu.

24

mi czasu mieć chcemy aby niegdzie indziej iudno w Samym Królestwie albo
w innych publicznych Miastach Królestwa Siewierz a nudały w Krakowie
przy bytności duchich Pralatow albo kanonikow z Kapituły Krakowskiej
widley wyzczasu sadzone byly.

Wolno im będzie mieć dwóch Deputatow przy tych Sadziach z posredka
siebie wybranych iako nato maia Przywilej Pródka Naszey Stawny pu-
mici J. S. M. J. Librydow. skiego ktorzyby będąc presenty iako wiadomi
Prawy Przywileiow swych nas informowali czas pewny tym Sadom na
miazamy Dnem 15 Maja i 15 Octobris o ktorym czasie w kazdym Roku
odprawiac się maia non vero extra tempora

Dekrety w syzthie maia bydy z rykiem Polskim serowane y w Akta
copowane, widley wyzczasu tego Królestwa. Mandatow sadnych z kancels
laryi prawa y wyzczasow pewnych, ktoroby albo proceps prawny impedy-
owac mialy albo in preiudicium Nobilitatis aby wydawane nie byly
wicznymi czasy wazniemy. Exceptis causis meri Ducalibus ktoroby
zachodzily albo Personam Nram i Succor Nror abo Skarb Nasz y gdzie
by publicu aliqua causa abo violatio Rectorum z Siusidzkimi Panstwy
intercederet a iczliby roznieukie między Dobrami Stazecami a Sliczty
Naszey Stawna Siewierskiego zachodzily Komisysje z kancellaryi Na-
zey zawzse wydawane bydy maia perpetuis temporibus, widley wyz-
czasu Przywileiow onym od Pródkow Naszych nawanym. Takie gdzieby
poddany ktory tak nasz Stazecy y Sukcesorow Naszych maizno-
sci Szahecki iako wicwersa Szahecki do maiztronsi Naszey z biczdy
maia bydy z obu Stron bez wszelkiej zwoloki y kontrowersyi wydawa-
ni oprocz do wdowy Druweczek y tych przeszkypcyu praw na Rok y 6.
Kwiziel zasudli, takow przy grunach gdzie owieci zostawac maia. De-
krety Nasze y Antecessorow Naszych takre Komisysje. Granice ktore do-
tad staly perpetuum robur mieć y niwerym nie naruszowac zostawac
maia ktore prawa y wolnosci, wyszey opisane Obywatelom Kró-
stwa Siewierskiego Ludzom a Stanu Rycerskiego zporwolaniem Nra
lebnym Pralatow y kanonikow y wyszthiej Kapituły Krakowskiej.
Druzi Naszey onym wicznymi czasy dawimy, wazniac sa sie y Suk-
cessory Nasze ze im będą in toto otrzymane nie iudnak niedroquim
iuris Nri Ducali i Succor Nror quantum ad onera i servitia ex an-
tequo de jure vel de consuetudine debita. Na co dla lepszy wiary y pe-
wnosi podpisujemy sie azka swa y piecye Nasze, takre Wielebnym
Kapituły Naszey siet przyimiona. Druito sie w koscierzynie Dnia
16 Maja Lipca R. 1625. Przy bytnosci Wielebnym y Wrodzo-
nym Sędza Andryja Tyszkowskiego Skolastyka K. M. Sekretar-
za Sędza Jerego Tyskiewicza kanonikow Krakowskich Sędza
Jana Kwasnickiego Probosza Woynickiego Archidykona Petru-
deckiego Auditora Naszego S. Stanisława Rudkowskiego Probos-
za Wilezkiego.

szeza Wislickiego Kielcekiego Kanoniku Podskarbiego Naszego Jana
Marana Strakowskiego Marszałku Dworu Naszego Samuela Pu-
mieckiego Jana Łoniatowskiego y innych wielu Dworzan Sług Naszych
Errata leviora ut litteras omnes alias pro alio positas quisq; apud se
pro Arbitrio emendabit. Nemo enim aev oculatus quem oculus fallere so-
rire possit.

Wolność y Prerogatywa Szlachty Siewierskiej
W Imię Pańskie Amen. Na wieczną rzeczą pamiętkę A. D. 1577 Gedy
wszystkie ludzie uchwalenia a osobliwie swobody prerogatywy y in-
nie pozwalają. Pismem aby w niepamięć nie poszły zwykły się prze-
chowywać. Przetoi.

My Franciszek Krasinski z Łaski Biskup Diecezji Krakowskiej
Przynajmiej to listem naszym wszystkim y szeregubnym niniejszym
y przyszłym do których wiadomości ten list nasz przyszedł. Si my ma-
zalecony y miła Szlachty wszystkie A. Siewierskiego tak dla ich
osobliwej wiary przeciwko nam y Antecessorom naszym jako też dla ich
usilnego starania albo przewagi w utrzymaniu y zachowaniu o-
bronny państwy. Albowiem jako w przeszłych latach rywów znowu y
niebezpieczeństwach odwozyli byli dla odpięcia y uprzeczenia niebezpieczeństwa
w tymże Mieście Siewierskim naszym będących. Tak też y tych czasow nie-
bezpieczeństwach do obrony na wszelkie niebezpieczeństwa iakomy dowiedli
gotowi są y dyśmy im przetożyli. Si osobliwie tych czasow siła na tym
materale tak Wspolitej obrony iakoteż do wytrzymania większych na-
tarczek tegoż nas Pań Bore uchowaw y mowy Nieprzyjacielskiej a-
bysmy Łamek Nasz w lepsza monicya y twierdza opatrzyli iestoby na-
to kontrybucya albo składek pozwolono y uchwalona przystożyli się a na-
wiecey gdy też czasu większego Nieprzyjaciela podciągnięcia niy
indziej by się tylko na Łamek. Siewierski z Łonami y Duatkami
y se wszystkim swoimi rzeczami uickali y ochraniali. Dla których
przyczyn ktorosmy pomienili mając sobie pomienioną Szlachty
zalecony y miła tegoż czasu niemiernie jako chęta si y miłosci
Naszej przeciwko tymże oświadczyli umyśli. my a to za pro-
tę Szlachty idate sie nam aby do innych Przywilejow które wy-
pisane są y do Prerogatyw y wolności też Prerogatyw y wolności
która też w używaniu wyszłości utwierdzi y pokazywali się mi-
Dac pozwolili aby na potym wiecznymi czas y przysiedmi się na-
wycp we wszystkich sprawach, co by się do Szlachty iakokolwiek
niejednakoż tam my stanowić nie mamy ani też ci Nasz Sukcesor
robie żeby niestawiali az z wspólnym zezwoleniem Szlachty A-
naczyli gdybyśmy co nowego postanowili aby to wszystko pro-
y nieważne

y niwarno byto ktora to wolnosć Prerogatywy y wtadze swierz-
 chnosca nasza za zerwoleniem y utworzeniem Wielebnych Braci
 naszey Bratow Kanonikow y wrystkich Kapituły Krakowskiej, pro-
 mienioney Slachcie daczmy darujemy nawieki niniejszym listem
 naszym waruiae to y obiecuiac za se y za Sukcesory nasze, syny y Suk-
 cesorowie nasi, nie nie postanowiemy nowego az za pozwoleniem tyze
 Slachty a wokolwiek maezy sie stalo zeby to zadney wagi y mocy nie mia-
 to s tym uednak pomienioney wolnosci dokladem miec chieby aby smy
 uwoluczali y derogowali mieli sobie y Sukcesorom naszy w czesiu y we
 wrystkim nalezajcym od tej Slachty powinnosciom y stuzbom. Nam
 iako Stuzeciui Swierz Dawnosci prawa powinnyom na czego pas-
 miatke y wieczne swiadectwo y tego listu wiadomosć nasza y Wiele-
 bny Kapituły pieczęci swe powieszone. Danu Lamku naszym
 Swierskim Dnia 23. Miesiaca Listopada R^u Lanskiego 1574.

Dry bytnosci Wielebnych Stuzy ecc. ut supra in Latino y Pruzietych
 Ladowy ch ziemskich Swierskich Junu Podczaszego y innych wiens-
 nie nam mitych Obywateli tegoz. Auctwa Swierz.

Exipit inde gregem pastore Crasinsius Urbem
 Et tanto lignum sedocet esse loco
 Vir bonus & moderati animi prudentia cujus
 Avertit patria multa pericula sua.
 Bella gerit quisquis solis sapientibus alma.
 Authores dici pacis esse datum est.
 Sedit annis 5 Martius A^o Dni 1577mo

Privilegium venditionis Ducatus & Terra Severa
 In N^ore Dni Amen.

Exigit humanarum Actuum debilis conditio ut Mortalium gesta cele-
 bri & perpetua memoria, digna semper ne tempora cursu oblivione, tradi-
 ta vacillent aut in dubium quomodolibet revoentur, eorumq; mutabilitate
 & ambiguitatis Discrimen in posterum possent pati & signanter con-
 ptionum & venditionum Contractus. Per Principes & majores quorum
 memoria posteris quasi Lumen est reliquenda, quomodolibet factus
 & iustas utrum & testium munimur roborari. Proinde Nos Vence-
 slaus Dei Gratia Dux Theshunien, Dominus Ducatus &
 Terra Severien, Significamus tenore sequentium, quibus expedit
 Universis presentibus & futuris qualiter Matura Deliberatione cum Baroni-
 bus & Consiliarijs Nris rehabilita etiam in optima valetudine Constituti
 nulli dolo fraude aut ingenio seducti nec per errorem aut improinde
 sed mera nostra libera, ac spontanea voluntate Ducatum N^ore &
 Terram

Terram Suerien, quia portione Paterna nobis advenit nulla ser-
vitate aut tributo alicujus obnoxium Rndmo Patri ac Domino D
Ibigneo Dei gratia Epno Cracoviend & sua Ecclesie Cracoviend tradid
pro sex millibus marcarum latorum grossor Bochemialium Bond
numeri Quadraginta & octo grossos in quolibet Marcam computas
& do Vendimus & presentium Tenore & venditione perpetua prefato
Rndmo in Christo Patri Domino D Ibigneo & sua Ecclesie Cracoviend
dimimus resignamus & inscribimus cum omnibus & singulis Dite Du-
catus Suerie & Terra Castris fortalitis Civitatibus oppidis villis Thelo-
nis censibus Proventibus Utilitatibus fructibus, servitiis homo-
gis Alodij Exactionibus Decimis manijularibus & pecuniaribus, Colla-
tionibus jure Patronatibus alpis emendis Piscinis molendinis Lacubus
Agris, Pratis Sylvis Boris Venationibus Aucupationibus Mellificis Cas-
seis Rubetis miris Fluvij Torrentibus aquarum, quibuslibet decur-
sibus Montibus fabricis Ferifodinis Cumbifodinis Auri argente aeris
& cupis libet Metallifodinis Montes judicij Bannis seu habitacionibus
venationum & penis inde sequentibus consuetudine vel de jure utilitatibus
Honoribus conventionibus Honorarijs Feudis Feudatorijs Vasalibus
Vasalaris Nobly Rusticis & Plebis hominibus Habitacionibus & habi-
tacionibus cum omni potestate, ibi mercato publica, & mundinas celestus
faciendi Dacia Coedagia Gabellas & alia omnia onera realia & perso-
nalia ordinaria, atq; mixta quacunq; nomine nuncupant imponendi exi-
gendi & exigi faciendi cum mero & mixto Domino supremo & infimo
omni modo jurisdictione plena gladii potestate & exercitiis eorundem
atq; cum universis aliis utilitatibus que ibi hactenus sunt vel ibi in pos-
terum hominum industria fieri poterunt, quibus unq; nominibus
aut cognominibus vel vocabulis nuncupantur prout idem se & plene
in suis gradibus limitibus & terminis Distinctis cum omni jure
Ducali Domino mero & mixto supremo & infimo titulo & proprie-
tate prout eandem Terram & Ducatum nos & Nri Predecessores tenu-
erunt & habuerunt nihil nobis ac Nris suoribus cupis unq; Domi-
ni Juris Tituli, Feudi superioritatis proprietatis aut memorie
quomodolibet in eo reservando per ipsum Dnd Ibigneid Epn Cracoviend
& sua Ecclesie Cracoviend habent teneri possidendi & ad usus suos bene-
placito convertendi renuntiantes publica & per expressum omni
juri titulo Feudo Domino & proprietate quod hactenus illis habuerunt
& progenitores nri antecessoresq; habuerunt, pure & simpliciter, & sine
aliqua conditione Jus titulum Dominium proprietatem atq; Feudum
dite Ducatus & Terra Suerie eidem Rndmo Dno Ibigneo Epno &
sua Ecclia Cracoviend Resignand liis Oppidanos Kmetrones & predas
quocunq; nomine censent aut qualicunq; dignitate prefulgeant prefate
Ducatus

Ducatus & Terra Severiend a nostra obedientia feudo Juramento
 & fidelitate & obedientia eorum Barones & Nobiles Scultetos Civy Oppi
 danes Cmethones & fricolas in obedientiam feudum & fidelitatem pra
 dicti Rndmi Patri Dni Dni Ibhiguo Epipi & suae Ecclesiae Craoviend
 subieimus subponimusq; per presentes. Et ne in posterum dubitari quo
 modolibet possit quo jure Titulo & Conditione Castra Civitates Oppi
 Daq; atq; villas in dicto Ducatu & Terra Severiend consistere per
 nos eidemq; Rndmo Patri Dno D. Ibhiguo Epipo & suae Ecclesiae Craoy
 vendite resignate & subiecte sint. Conditiones earum pro futura me
 moria Duximus presentibus exprimenda. Imprimis quidem fate
 mur Quod Castrum Principale Ducatus & Terra praedicta Severiend
 & Celadz, Item quatuor Theloneis in Seiwior in Celadz, in Waraschi in in
 Ledek septem quoq; Villis Gotuchowice Legischa Komorne Woykowice
 Ledek Kremnistow Nowa Wres Starzowice sint esseq; debent de me
 ra proprietate Titulo atq; Dno & facte Domini Epipi & suae Ecclesiae Craoy
 quoniam tamen & factum Castrum Oppida Thelonea atq; Villa nulli
 alteri nisi nobis fuerunt censuales obnoxia & subiecta. Praefatus etiam
 Dnus Epips cum omnibus earum pertinentiis appendiis & emolumentis
 eam possidebit.

Item fatemur & recognoscimus, quod eidem Rndmo Dno Patri Ibhiguo
 Epipo & suae Ecclesiae Craoviend Decimas manupollares cujuslibet grani
 post araturas omnium & singulorum Cmethonum in octo Villis videli
 cet. in Dabie Golascha Strzowice Gawszryce Gora Nowawies Jacew
 & Myskowie Item Decimas pecuniales in tribus Villis videlicet
 Tapkowie Perzowice Dobieszowice per sex grosos horum grosorum
 Pragensium de quolibet manso solvendum ad nos & ad Ducatum Nru
 praedictam certa lege & jure ex antiquo & inscriptione pertinentes re
 uignamus eas in jus Titulum proprietatem & Dominium praefate Dni
 Epipi & suae Ecclesiae Craoviend presentes Contractus Decreto transfer
 rimus eis & eorum cuilibet Nro & Successor Nrorum nomine perpetuo re
 nuntiando. Item recognoscimus & publice fatemur quod etsi Villa
 Likorka Wierwiec Frankonie Uierwiec Staropis Woykowice Warshin
 Jarnow munitas Villa Cray Dabie; Duobus Cmethonibus judicis
 exceptis; Gawszryce in Parte Sambory Rogornik Gora; emptis Cme
 thonibus praefate Dni Epipi Craoviend quas dudum ante venditionem
 nostram ipse & suae Ecclesiae Craoviend possidebat; Twardowice Sudowice
 Mulinowice Dzewki Winiowno Curtin Pzeczec Mielowice Bedusz
 & Zelistawne aliaq; quarum nomina hic volumus habere pro expres
 sis in praedicta Terra Severiend consistant per certos Nobiles & Terris
 genas Ducatus praedicti teneant & inhabitent. Quia tamen in pra
 dictis Villis nos progenitoresq; Nri supremum jus Ducale habuimus
 certosq; Censur tributa atq; obventiones de eisdem Villis jure Nro Ducali
 certis

certis temporibus singulis annis percipiebamus, unde etiam villas
predictas in signum altioris firmitatis cum omnibus censibus redditibus
obvenientibus tributis consuetis iuribus supremo Ducali etq; No-
bilibus & hominibus eas habitantibus eidem Dno Epopo Cracoviensi
& sua Ecclesie resignamus & de eisdem cedimus & suo Domino Titulo
& proprietate eas subijcimus & incorporamus. Item recognoscimus
& fatemur quod licet in Castro & Oppido horiczytowoy Lyola Sudet Praet
szkow & Markowice. Item Villis Topkowice Lignowice Dobieszowice Seli
kow Mienowice Bogustawice Phruszobrod ~~Mutobacz~~ Grodzice Grod
kow media Villa Pury media Villa Gowrzeyce Bernawice Lychwie
Siemunia Lubianki & cetero Bobrowniki Orarowice Korystki Inu
bieszowice & media parte Villa Strzykowice in Ducatu & Terra predicta
Severien consistant & Barones nobiles inhabitantes & oblati per se
premiu Ducale non habuimus tributa & utilitates per nostros Prae
cesores relaxata, non exigimus. Quia tamen Castrum in certis Villis tribus
Ferrifabris ad illud spectantibus Kruzym Gynkore Wodystawice Mysteri
horiczytowoy Oppidum horiczytowe & Villa predicta in Terra Severien
consistant nobisq; erant tanquam Dno & Reitori feudo fidelitate & obe
dientia & obsequio subiecta unde etiam Castrum & Oppidum horiczytowoy
& Villas predictas eo jure quo haecenus gaudebant ita per Titulum
Proprietatem & Dominium predicti Rndmi Patris Dni Ibhigii &
sua Ecclesia Crac. transferimus inscribimus & resignamus, cum ead
Baronibus Nobilibus & inhabitatoribus eas fidelitate feudo obedientia & ser
vitio per eos praestari solito Diete Dni Epopi Crac. & sua Ecclesie Crac.
subijcend & subijcendo Item omnes literas Privilegia munimenta &
inscriptiones & quascunq; scripturas quas Nos nostri Consanguinei Fra
tres aut Successores super dicto Ducatu usq; Titulo & proprietate & Do
minio habuimus habemus & habebimus qua in derogationem & laesam
juris proprietatis & Dominii praefate Dni Epopi & sua Ecclesie Crac. in
dicto Ducatu & Terra Severien praeter nostra resignationis ejus
dem vergerent vel quomodolibet facerent, aut qua nobis fratribus & con
sanguineis Nois praedesse & dicto Dno Epopo & sua Ecclesie Cracoviensi
obesse annihilamus casamus extinguimus & mortificamus usq; nulli
huius roboris vel momenti suspectas vel vitiosas Declaramus. Item ut haec
jussu modo nostra venditio & resignatio praefate Rndmi Dno Patri Ibhigio
Epopo & sua Ecclesie Crac. in signum de Ducatu Severien facta iusta
desiderium cordis Noi fidei multitudine roborata perpetua atq; pe
cificaq; nullius futura letis inquietationis aut dubitatis habens suspen
da perseveret promittimus spondemus. Nosq; Verbo Ducali certam
fidem manum & honorem sine dolo & fraude Catholica promissione as
stringimus & obligamus quod venditionem & resignationem Noam de dicto
Ducatu

Luceatu d. Terra Severiend per nos et pramillit, Dico Rndmo
Patri Dno Ibgino Cppo d sua Ecclia Crauiois, factam.

Illustras Principes Dna Offha Ducisa Genitrix Nra Charissima Bole
sluus Mladislauus d Prembo Dei Gratia Dues Teschen Germani hri Cha
rissimi omnesq, Nri Consanguinei affines d proximi ratam gratam fir
mam habebunt d tenebunt nec ei in aliquo directe vel indirecte quouis qua
sita colore occasione huiusmodi venditionis d resignationis contraveniend
aut cum impediend quouis modo. Nos quoq, predictum Dnu Epim Crauio
d suam Eccliam ab omnibus impedimentis litibus molestationibus
perturbationibusq, infestationibus Offensis vel iniuriis tam a prefatis
Dna Ducisa Offha matre germanisq, Nris Dominis Boleslao Vludri
sluo d Premko quod etiam ab omnibus Consanguineis d primis Nris
aut a qualibet Persona cuiuslibet Conditionis existat aut quoungue
fulgeat Dignitate Spirituali vel Seculari qui occasione prefate Nre
venditionis resignationis d contractus prefate Ducatus d Terra Severiend. Ipse
Dnus Epus Crauio d suam Eccliam Lase Majestatis perturbati offensi aut impediti
fuerit Dno Cppm Crauio d suam Eccliam intercedere vincere. juxta jus Nrum
Ducate tenebimur d liberare sub fide d honore in cuius rei signum d Sygillum
Nro qbus est appensum Actum d Datum in Teschin feria secunda ante Festum
s. Sylvestri Caple Anno Domini 1443. Millesimo Quadragesimo qua
dragesimo Tertio. Presentibus ibidem Illustribus Principibus d Dnys Dni
Czemkone d Boleslao pceditis Germanis Nris Charissimis Nobilibz Strenuis
d Famosis fidelibus Nris dilectis Dno Nicolao de Dubowice Marschallone
Gathone de Ochab Capiteo Teschenend Machin de Bludowice, Christophone de
Liemienice Joanne Sobkone de Koppie Nicolao Polo de Cechowice Andrea
de Ogoozenia, Petro Janowski, Nicola de Myzkowice Nro nro qui presentes
habuit in commisso vel alijs pluribus dignis.

Ibigneus Mesricius Cardinalis Cpis Crauio Dux Severia.

Non hoc splendor non hoc animosior alter
Gratior atq, suo incommodiorq, gregi.
Quiq, magis Patrie sacris modestet d anis,
Nominis vel tantum posses ubiq, suo
Dignus ut Nestorea superaret secula Gaudos
Nunc sperare potest Sarmatis ora pares
Sedit Annis 32 Mortuus 1453 Crauio sepultus

Compositio d Compromissum De Ducatu Severiend

Sigismundus Dei Gratia Rex Polonia Magnus Dux Lithoanice
Rusie Crupia Dnus d Hares. Manifestum facimus per presentes uni
versas Quod sequis Illustris Princeps Dnus Casimirus Dux Theschie
nensis d Capnicus super Silisie affinis Nri Charissimus a nobis postu
lared.

laret ut illi literas & Privilegia qua Rudolphus Dnus Joannes Eps Crauonien-
& epus Ecclesie haberet ad Ducatum Severiend ostendi faceremus asperentes
se ad eundem Ducatum juris succiones habere. Cumq; ad eius preces expo-
sitionemq; induxissimus dictum Dno Epum & epus Capitulum Crauonien ad ostem-
tionem & iurium suorum licet ad id iure non teneant grave conenserunt fe-
cissimus. Dictu Privilegia etiam Nobis & dicto Dno Duce Casimiro
no legi. Item ipse Dnus Dux auditis illis & computato quod olim Pa-
trius suus Ulricus Dnus Venceslaus Dux Thechinent & Severiend
Ducatus Polie Severiend venditio in perpetuum cum omni iure & Do-
minio nihil juris in eo sibi & successoribus reservando Rudolpho olim in Christo
olim Patri Dno Iohanne Epus Crauonien & ea Privilegia esse integra
& sufficientia cognovit fassus est idem Dnus Dux Casimirus sibi & suc-
coribus nihil juris ad dictum Ducatum competere & ibidem eorundem
nobis omnino iuri renuntiare. Nos etiam cognitis & conservatis ipsis
Privilegiis & iure Dni Epus & sua Ecclesia Crae illud approbamus &
dictum Dno Duce Casimirum uti cognitor & arbiter nullum jus ad
dictum Ducatum Severiend declaravimus & declaramus harum testi-
monio literarum quibus sigillum nru & appensum Datum Crauonia fe-
ria 12a post Febr Assumptionis B.M.V. Dne Nra AD. 1510. Regni nri 12. Anno.
Petrus Epus & Vicecancellar Bell. Andi in Chate Patris Dni Petri Epus
Premislian Regni Poloniae Vicecancellar

Limites Granicies Signa Fluvii termini quibus
circum Ducatus Severiend distinctus est ab aliis
Terris.

Significamus tenore presentium quibus interest universis revo-
gnoissimus. & fatemur quia volentes ardentius flagantes desiderio ut Rudolphus
in Christo Patris Dnus Iohannes Dei gratia Epus mag. Ecclesia Crae Successor
res sui Epus Crae terram Ducatum Severiend nos & Personam nram iure suc-
cessionis Paterna sortis iuste contingentem nulla servitute obnoxiam quam
ipsi Rudolpho Patri Dno Iohanne Epus mag. Ecclesia Crae Dominibus Successoribus
eiusdem Epus Crae iure & Titulo perpetua & irrevocabili venditionis ven-
didimus & designavimus nihilq; juris Tituli Domini aut proprietatis
nobis aut nris Successoribus in eadem reservando pacifice & quiete possidenda
occasionisq; litium & gravium quibus eadem terra & Ducatus
Severiend est in suis gradibus & terminis distincta. Ipse Dnus Iohannes
gratus & sua Ecclesia Crae pro futuris temporibus si habeat inquietatio-
nes & impedimenta terrarum supradicta in suis predictis limitibus si
suscipiat diminutionem aut detrimentum prefatam Terram & Du-
catum Severiend signis terminis & gradibus in hanc quasi quibus
dam Cancellis quibus nos eam nra Antecessoris & Terrigena in ea existim
ab antiquo tenuerunt habuerunt & pacifice possiderunt duximus
Declarasse

Declarasse & distinguere

In primis itaq; fatemur & recognoscimus quod Terra predicta & Ducatus Severiensis iuxta Oppidum Mystowice ubi fluvius Brinica intrat Borussia nigra incipimus vadit & currit circa fluvium predictum Brinica usq; ad stratam publicam que ducit in Czynkow remittendo fluvium Brinica a parte dextra in terra Severiensis & ab inde via sua strata usq; ad scopulum & a scopulo uno usq; ad duos scopulos & inde a duobus scopulis usq; ad flumen Nalpedum a flumine autem predicto Nalpedum usq; ad Sylvam Janor & a Sylva predicta Janor Directioni via eundo usq; ad scopulum magnum in eadem Sylva Janor existentem & ab inde usq; ad Scopulum qui vocat piniade & a Scopulo predicto Directe eundo usq; ad fluvium Kamienica & deinde a fluvio Kamienica usq; ad fluvium Warta & a Warta fluvio ad flumen Ciszowska & deinde a flumine Ciszowska usq; ad Ciszowska Studnia & ab inde directe usq; ad flumen Nivoczka & a flumine Nivoczka usq; ad flumen Rudzica & a flumine Rudzica usq; ad aquam Lionna wodka & ab inde directe usq; ad Rosa & a Rosa usq; ad Lapidem Dupny & a lapide Dupny usq; ad Magonum Vallum & a magna Vallo usq; ad Trebyzcka Fluvium deinde a Trebyzcka Fluvio usq; ad Prompsam nigrum fluvium & a nigro fluvio Prompsa usq; ad fluvium Brinica ubi caput & originem dicta limites acceperunt. Quicquid autem intra fluvia & usque predicta situm & positum est id Severie Terram & Ducatum nominamus dicimus & affirmamus & iuxta flumina & signa predicta nos & Antecessores nostros Terrigenaq; Terra predicta Severiens tenuimus & habuimus terram & Ducatum predictum Severiens distinx & conclusum ipsi Rndmo Patri Dno Lbigneo Episo Crac & sua Ecclie usq; Successoribus Episcopi Cracovien vendidimus & resignamus. De quibus omnibus insigni majeris firmitatis signum facimus per presentes. In cuius rei testimonium sigillum nro presentibus est appensum Datum in Theschin die Domini etc. Festum Nativitatis Christi proximo. Anno Nativitatis ejusdem 1443 Presentibus Declaris Principibus & Dnis Carystone & Boleslao Duobus Theschinens Germanis nris Charissimis strenuis & Nobilib; viris Nicolao Chrystkone de Lecmiensis cruce Spanne & Mierowski & Stanislaw de Gora Galobo Notario nro qui predicta habuit in Commisso. Valentini Borostowski Notarius presens cum sui originalibus auscultavi & Concordans in toto cum did de quo fides facta presentis manus nra conscriptum.

Emptio Baronatus et Domini seu Baronii, Kozieg towy p. Dnu Konarski Episcopi Crac facta.

No Sigismundus Dei Gratia Rex P. M. D. L. etc. necnon
 terrarum Sacerotia Sandomiria Sivad Lanica Cujana R.L.
 Culmer

In Culmenq. Elbing. &c. Dominus D. Hares &c.

Significamus tenore presentium quibus expedit universis presentem
et futuris huius notitiam habituris quia constitutus coram Nra. Majes-
tate Regia et Consiliarum Nror. presentia Gsus Christianus Kozietowski
Hares castri Oppidi Kozietowskij et Villarum omnium ad id Castrum spec-
tantium ex antiquo pertinens sanus mente et corpore existens non com-
pulsus nec coactus neque aliquo errore duci. sed spontanea libera et
optima deliberatione intra se perhabitata et amicorum suorum sagaci-
tatis consilio simplici intellectui voce recognovit Quia Rudo in Christo La-
tri Dno Joanni de Honary Episcopo Crac. sincere nobis dilecto Castrum
suum hereditarium Kozietowskij advocata inibi dem. Domibus Urbis
portis et hortularis ac eorum inhabitatoribus cum Villis Gzardow Lioda
Cyrskow Kozietowskij Coelin Ruszyn Markowice Winowos. Waystowice
Mystow Lgota et aliis Villis desertis ad prefatum Castrum quomodocumque
pertinentibus ex antiquo spectantibus Molendinis ferri fodinis nullis
exceptis vendidit et in perpetuum resignavit nil juris proprietatis et Domi-
nii in praedictis bonis per se suisq. legitimis Successoribus in perpetuum
penitus reservando seu excipiendo pro decem millibus auri puri florenor.
veri et justae ponderis et se realem effectivalem integramq. solutionem
recepisse recognovit cum omnibus et singulis censibus et Proventibus
pecuniariis et Vectualibus Praedictis et agris praedialibus Campis pratis
pascuis et aramentis et eorum usibus Villis Emethonibus Tabernis Hortus
lanis et vineis et eorum laboribus obedientiis servitiis et Servitutibus
Aquis stagnis lacubus fluviis Rivulis torrentibus piscinis piscatoriis
servaculis et eorum demissionibus et pensiones piscium Univer. sorum
fontalis et aquar. decursionibus Molendinis et Molendinatoribus con-
sualibus et annualibus ac universis emolumentis cuiuslibet grani
corumq. receptionibus emensurationibus Mortary Millis et Molitoribus
pansificum nec non de albarioris telluris et Fiborum ac servarum Lau-
pidum fabricinarum Calteter et fellestor. calderium Sylvis garys
rubetis virgultis quercetis et omnium arbor. generibus venationibus ferar.
Sylvestrium Cervorum aprorum Leporum et Canthelorum et aliarum ferarum
universarum aucupationibus aurum majorem et minusum Sylvestrium
et Campestrum omnium montium et Allicum minerar. auri argente
cupri plumbi lasuri ferri sulphuribus et omnis generis metallorum
quibuscumq. posund. vocari Nominibus al. cum omni jure Domini
numero et modo usufructuum fundi et Dno fundi ita ut in nullo caso
non possit generalitas specificationis nec specificatio generalitati se
simpliciter et de plano dictus Dnus Joannes de Honary Honarski
Episcopus Crac. sui Successores aut illi quibus donare dare et vendere voluerit
tenebit habebit possidebit uti fuerit vendet donabit communicabit aliter
nabit prout sibi melius et utilius videbit expedire. Promittitq. miserabil
et obligat se prefatus Christianus Kozietowski tanquam Principalis
memoratum

POWITANIE.

J.W.W. ADAMA z Korozwęk MĘCINSKIEGO; Kasztelana
 Spicimierskiego Kawalera Orderu S. Stanisława,
 NEPOMUCENA GRODZICKIEGO, Krayczego Ko-
 ronnego, Kawalera Orderu S. Stanisława; WOYCIE-
 CHA, BARTOCHOWSKIEGO; Podczaszego
 Wieluńskiego; FELIXA SKORUPKĘ; Łow. Krak:
 ROCHA z Lubrańca Godziemby DĄBSKIEGO; B.Z.K.
 IGNACEGO Radwana z Dębego DĘBSKIEGO, P.W.K.
 SZYMONA z Janowic CHWALIBOGA, P. G. K.

K O M M I S S A R Z O W,

OD NAYIASNIEYSZEGO PANA

I

PRZESWIETNYCH STANÓW SKONFEDEROWANYCH

Do Xięstwa Siewierskiego OBYWATELI.

W Y Z N A C Z O N Y C H

M I A N E.

Przez M. X. WOYCIECHA SOKOŁOWSKIEGO. Filozofii Doktora, Dzie-
 kana Olkufkiego, Plebana Chruszczobrodzkiego w Xięstwie Siewierskiem.

Dnia 4. Lipca Roku P. 1790.

ZE ten jest Naywyższego Pana i Rządcy Narodów u-
 kład, ta Opatrzności Jego dobroć, iż o wszystkich Oycow-
 skie ma swe staranie; dowodem jest i to nasze Xięstwo
 Siewierskie, do którego J.Wielmożni Komisarze przyby-

liście. Z wyroków niedościgłych Stwórcy, dotąd należeliśmy do Syna Rzeczypospolitey iednego, á Matki naykochańszey nie znaliśmy Opieki, teraz gdy przychodzi nam bydz teyże Synami, nie zdołamy zaiste radości naszej opisać.

Przymuiemy więc dziś was JWielmożni, Nayiasnieyszey Rzeczypospolitey do nás Delegaci, z wylaniem serca naszego; á przyymuiac was zacni Mężowie, niech się godzi wieśczyć, że gdy Bóg naymędrszemu Monarsze, i Prześwietnym Zgromadzonym Stanom, w krytycznych terażnieyszich okolicznościach dopomága, czego tyle uchwał Seymowych Naród uszczęśliwiających iest skutkiem, i my przyięci do Rzeczypospolitey Ciała, korzystać z tego uszczęśliwienia spodziewamy się.

Już tedy mający bydz iedneyże Rzeczypospolitey członkami, usiłować wszystkimi sił naszymi Sprężynami, przyrzekamy, ile z nás iest, wspomagać, przykładać się, i bronić Jey całość, wszak spólna obrona mocnieysza.

Alboż nie iest nam, bo bydz musi, słodko łączyć się z Nayiasnieyszą Rzeczapospolita? przy której dotąd byliśmy, ale iey członkami nie byliśmy.

Ten iest wolności dar, że wszystkie sposoby, przedsiębierze, aby swobod zażywaiąc, nie dostać się w niewolnicze iakiego Despoty poddaństwo.

Naypowinniefze i nayżywsze więc w Osobach Waszych JWielmożni, Nayiasnieyszemu Królowi i Prześwietnym Stanom oświadczamy dzięki, że nas do Praw i Prerogatyw swych przypuszczaią. O! gdy by z martwych powstał, ów Oyczyzny Kochanek, Monarchy

51 30

JAGELLA krwią i życiem swoim obrońca, Duchowień-
stwa ozdoba, Rzymu zaszczyt, Biskup i Kardynał Zbi-
gniew Oleśnicki, á patrzył, że ta Matka, ta Rzeczy-
pospolita, Mieszkańców Kraiu groźem Jego kupionego,
za Syny swoje przyymie, do spólności obrad przypuszcza,
i swej zupełney wolności, czyliżby nie wielbił, sławił,
i wdzięczności nie podwiał?

Otóż naszym, iest, i będzie obowiązkiem, wdzię-
czność okazując, powolnemi, Najiaśnieyszego Króla i
Rzeczypospolitey iuż teraz naszej, troskliwym koło dobra
naszego, stawać zaradzeniom.

Ms Oblata

Doc Investigat

ad Ms Licytacye mi byty z gronta sęto
 uń mowiny ktore parob, kulawo za po-
 zwoleniem siciu y uprzedzicie dwykli ber-
 kowitow a Di Suop duiq Mianter
 wkruciu - to moie wyruid iah w 1791
 791. z kony dyter - te nowiny podpadu
 Licytacy. Ms Ratur zawiadny z Proquina
 kontrakt ualky wolny, pnie rkiec dany Ms Licytacy
 3 Aug usrowi dawad na Rok 180. - mi byty z
 791. rozpisany w Alsbach by nato Licytacye - Mostow setrymnie
 deteminaru Mianter ne oked jup Ms Licytacye do Bedriwa
 rade - na trahie, na Dzerowy rade / iah my
 iachali, Ms pod kurawicami, na tyre ka
 hie Di na Krakowski gowinca uan
 pnie do Stawa 179 na rade z Stawa idq
 cy na Mityr Skarbony 179 na tyre dany
 rade idq z Stawa do Stawa na trahie
 Bilecki Mosty te drewniane y uaddeho-
 lowane bity na trahie Ms licytacye z
 tych Mostow byto wybranie Mostow
 na new Mianter Di groffe, Mianter a Di Licytacy
 ale z Lasow Licytacye dudarano na rpa
 rany drewa tera mi ddaic yow btrania
 Mostowey pnie Oficjalitor Skarbony
 nane do Bedriwy, Licytacy, Ms Licytacy
 Laska odebrana wniup Grodlic Mieszcza
 wtyr z ghu zarydowan za 130. ber
 Licytacye - tyllio za kontraktow - gron
 1792 ta utrymnie cepie woru w nacyroz h
 szton na uprawę torowid

in Alsbach nie
 2 parquie ut
 kontrakt na
 1792
 wydany
 pnie Prawa

Cel Dun 2 Muzeratu 15 860

wod punktu 2go Dlugosz zamieszkuje to całość
ul. Murawskiego w Warszawie Jwozdreci i
w Warszawie Bronkarnianej; f. 360 na całość
ju podwójnie do wafpawej i into Mian
~~teiffen wie~~ na to uluata, zadney

1780-27 Maja

Francuskiej maff tylos na stowu klub y eye
na new słu: ta capus byda med uaderpuei Univer
Stawitawa tu - Dymowc arbitralnie mltadaiq; y off
Witeryn, luigi 10 gopro ie naweb miji offporenai plac
Murawskiego y o to zacharremia zachodq =

medany Agis
du mnej kuzyn
z summy kuzyn słu: profowi wazskiemu kuzyn
De Coos = z dostawny 21. Maja 1792. wllidach mie

pretensy od znayduci sę = Kont. ukt ten ma w sobie
Miantawy zobowiqzeb medany. = Bytyj potrzeby
mlhaigca niteressujce na prokurorowani Agnibau

wllidach micyi Dyplomate Renovato Drogicylej
Dugardnie y. yna podwie do wafpawej na to 2micy
gino y słu: dawny sę ber utk. caryi do

Podmijdy =

wod punktu 2go Dlugosz 10. wfabkach = w
Ladnych. = Kuznia publiczna dreciana
pod katem w Rybnku L. Durawole
inne d. w Ulicach = oihodoto o pora
delnie zaprowadzony

wod punktu 4: Fabryk wie waz tylos wawta
by thare y Subieumic =

wod punktu 5: Felere Walenty Mly ukt
modulowad swoje Aliberta tu Zagani
cnie ze wst unony y od lat 2h mypho
druw = ze Agelia =

Ad grany re. or Regiment zaidu nie stor
potenowdruie ad p. Tuzli. Namie ad
pice L. Chinglu. p. Kubierca

ad 8^{uz} Dachody edtqi na capena porvina
Kasyls vnes obracane bty y idnie nie wy. str
obruy kapred. raty zachuntu do C. lat nie stuch
wyquich Jublio
sffi dtdq Regle y nie wybierane Dachody ad str
stor am. huff pus legat =

unreiszoy ch
nie wzdlyg
ad 9^{uz} Vm. tor nie rap Murty supra
na kaletod die Jovinen Groble
w Dobroy stanic koda Wzyna
nigz ego. Grobelno nie pdaie fl
kanato w por or nie waf. Neworn
sudznyo — styllo wiejvca. my legat

ad 10^{uz} Stroror A. koleiq obramatele
Jania y jednyq dese porvina;

ad 11^{uz} Culentar Kreniere Jubli v
sanyo Kybku kurine at Jovclau
w Mijie Brovar zede w Mierie
Szi 2a Mijne. Jovbar nie w Mijie
3. Nie Jancar. hie 2. 2. 2. M. M. M.
4. w swoin ograniceniu
porvno budvoti =

ad 14ta Legitni nie waf. kamier v
wajunfghina up ale larov y w ggi.
do palenia nie v. Mianto = grava
dost aie. Mianto z lam. Neicego akon
browerji bedze go de rly sakau
lub ze chlachelid. kupnia. 4to y
ujvleniq giden drwo =

Waga de wisty —

Waga Policz: ni otwarte y Protokudy,
ni uformowane Ordynacje Szed
wa generatem 3

Waga de wisty 19 Janu 1712.
Waga de wisty 19 Janu 1712.
Waga de wisty 19 Janu 1712.

Waga de wisty 19 Janu 1712.
Waga de wisty 19 Janu 1712.

Waga de wisty 19 Janu 1712.
Waga de wisty 19 Janu 1712.

Waga de wisty 19 Janu 1712.
Waga de wisty 19 Janu 1712.

Waga de wisty 19 Janu 1712.
Waga de wisty 19 Janu 1712.

Waga de wisty 19 Janu 1712.
Waga de wisty 19 Janu 1712.

Do Redakcyi Siatka piewatam puztq
dnia 17. Kwietnia 1830. ich nakaz.

Odel 2a 24. lxxv. Siasta Kwartat 1² i 2²
Roku 1830 wyl. N° 13 do 18. wy-
pada ogstem fr. 216.
Na to piewatam

a. Totowenni fr. 176. } Odertatem
b. Asymnanyz W^o Krawin'skiy } wram
Kluzg optacitem W^o Höbrl 40. } fr. 216.

№ 16. 17. 18.

Wz Krocimaleki
Chce Paula № 1. 2. 3.

Księga
Prenumeracyjna
na Dzieła peryodyczne
pod Tytułem
Pierśt

Wydanie 2te W. Grabowskiego

Wydanie 2te
W. Grabowskiego

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.